

MIEJSKI OŚRODEK POMOCY
SPOŁECZNEJ

43-100 Tychy; ul. Budowlanych 59
tel. 32 323 22 61, tel./fax 32 323 22 62
e-mail: sekretariat@mops.tychy.pl

POMOC SPOŁECZNA 2024 r.

Sprawozdanie z działalności Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach wraz z oceną zasobów pomocy społecznej

Tychy, dnia 02.04.2025 r.

Spis treści

Wprowadzenie

I. Pomoc środowiskowa

1. Świadczenia pomocy społecznej
2. Pomoc osobom starszym
3. Dział pomocy rodzinie i dziecku oraz zespół asysty rodzinnej
4. Zespół ds. przeciwdziałania przemocy domowej
5. Dział pieczy zastępczej

II. Pomoc Instytucjonalna

1. Specjalistyczna Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza
2. Noclegownia Miejska
3. Ośrodek Interwencji Kryzysowej

III. Dział Świadczeń Rodzinnych

IV. Rehabilitacja osób niepełnosprawnych

V. Programy współfinansowane ze środków zewnętrznych

VI. Budżet Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej

VII. Ocena zasobów

Wprowadzenie

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tychach jest realizatorem zadań polityki społecznej w oparciu o przepisy ustawy z dnia 12.03.2004r. o pomocy społecznej, ustawy z dnia 28.11.2003r. o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy z dnia 22.04.2005r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych, ustawy z dnia 11.02.2016r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci, ustawy z dnia 09.06.2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy z dnia 29.07.2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (z póź. zm.), ustawy z dnia 27.08.1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych oraz jednym z realizatorów ustawy z dnia 4.11.2016 r. i programu rządowego o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”.

Budżet MOPS w 2024 r. wynosił: 85 590 201 zł

Wartość świadczeń zgodnie z ustawą o pomocy społecznej 35 119 359 zł

Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi 178 039 zł

Wartość świadczeń zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej 7 092 068 zł

Wartość świadczeń zgodnie z ustawą o świadczeniach rodzinnych, o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów oraz z tytułu opłacania składki emerytalno-rentowej z ubezpieczenia społecznego 39 530 005 zł

Wartość świadczeń zgodnie z ustawą o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci- 500+ 30 865 zł

Wartość świadczeń zgodnie z ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej 32 450 zł

Wartość świadczeń zgodnie z ustawą o dodatku osłonowym 548 861 zł

Wartość świadczeń zgodnie z ustawą o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego	819 514 zł
Wartość świadczeń zgodnie z ustawą Fundusz Przeciwdziałania COVID 19 – dodatek węglowy	3 060 zł
Wartość świadczeń zgodnie z ustawą Fundusz Przeciwdziałania COVID 19 – wypłata odbiorcom paliw gazowych refundacji podatku VAT	52 727 zł
Wartość świadczeń zgodnie z ustawą Fundusz Pomocy na realizację zadań na rzecz pomocy obywatelom UKRAINY	1 098 564 zł
Środki z Funduszu Pracy- asystenci rodziny, rodziny zastępcze	128 820 zł
Uchwała nr 61– program rządowy Dofinansowanie wynagrodzeń rodzin zastępczych zawodowych i prowadzących rodzinne domy dziecka na lata 2024-2027 – dodatki motywacyjne	31 402 zł
Uchwała nr 62 – Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w postaci dodatku motywacyjnego na lata 2024-2027	81 737 zł
Uchwała nr 63 – Dofinansowanie wynagrodzeń pracowników jednostek wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej na lata 2024-2027 – dodatki motywacyjne	842 730 zł

I. Pomoc środowiskowa

Pomoc realizowana jest w ramach zadań zleconych finansowanych z budżetu państwa i własnych finansowanych z budżetu gminy i powiatu, w oparciu o przepisy ustawy o pomocy społecznej, ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej oraz wynikających z nich aktów wykonawczych.

Uprawnionymi do korzystania ze świadczeń pomocy społecznej są osoby spełniające kryteria dochodowe

- miesięczny dochód nie przekracza 776 zł w gospodarstwach jednoosobowych
 - miesięczny dochód nie przekracza 600 zł na osobę w gospodarstwach wieloosobowych
- oraz występuje ustawowo określona przyczyna trudnej sytuacji materialnej np. bezrobocie, niepełnosprawność, bezdomność.

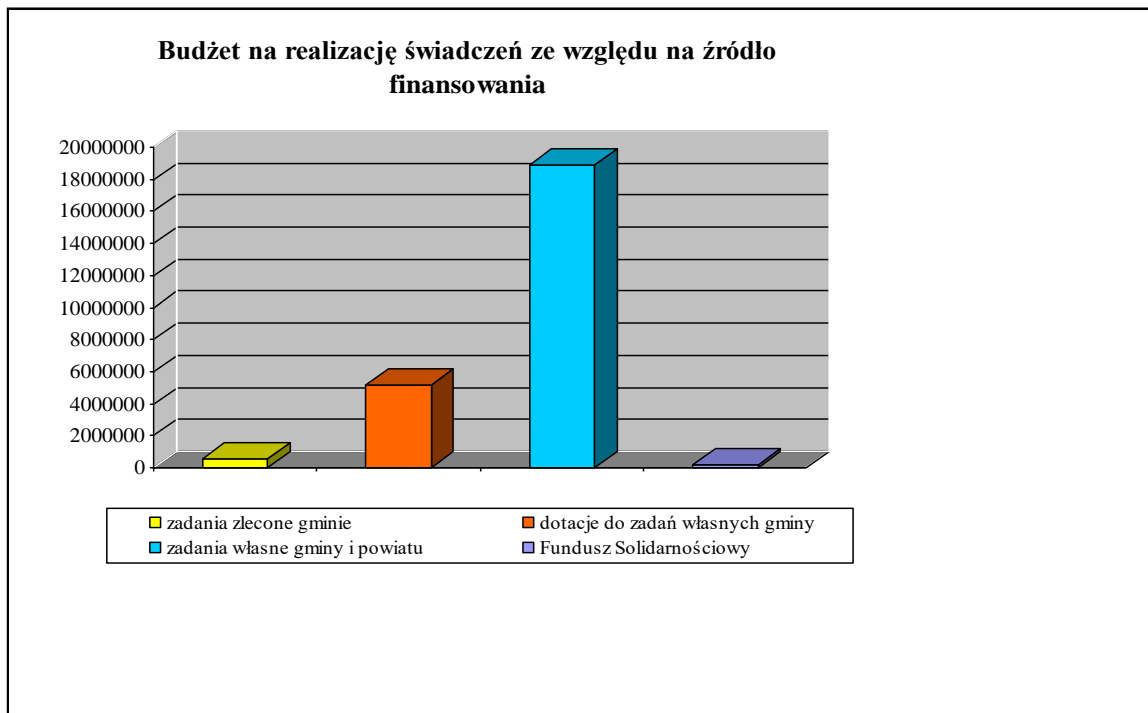
1. Świadczenia pomocy społecznej

Środowiskowa pomoc realizowana jest w ramach zadań zleconych i własnych. Zadania zlecone finansowane są z budżetu państwa, natomiast zadania własne z budżetu gminy i dotacji budżetowych w ramach ustawy o pomocy społecznej.

Na realizację świadczeń pieniężnych, w naturze i usługach z zakresu pomocy społecznej i pieczy zastępczej w 2024 r. przeznaczono kwotę 24.820.369,96 zł, co stanowi 28,94 % budżetu Ośrodka, w tym wydatkowano na:

- środki z budżetu państwa (zadania zlecone)	-	597.379,66. zł
- dotacje do zadań własnych gminy	-	5.174.179,05 zł
- środki własne (zadania dotowane i własne gminy i powiatu)	-	12.886.781,18 zł
- środki na realizację zadań ustawy o pieczy zastępczej	-	5.972.505,07 zł
- środki z funduszu solidarnościowego	-	189.525,00 zł

Wykres 1.

Z pomocy pieniężnej, niepieniężnej, a także w formie pracy socjalnej w ramach ustawy o pomocy społecznej łącznie w 2024r. skorzystało 1.708 rodzin, w tym 86 jedynie w postaci pracy socjalnej bądź odpłatnych świadczeń. Jest to nieznaczny wzrost (o 1,5 %) liczby rodzin korzystających z pomocy – w 2023r. korzystało z pomocy 1.682 rodzin, w tym 119 osób jedynie w postaci pracy socjalnej bądź odpłatnych świadczeń.

Największą grupę beneficjentów stanowią osoby/rodziny z występującą długotrwałą chorobą. W roku 2023 było to 1.541 rodzin, tj. o 0,5 % więcej niż w roku 2023 (1.533 rodzin). Rodziny te stanowiły 95,01 % (w 2023 – 98,08 %) ogółu korzystających ze świadczeń. Kolejną liczną grupę (wzrost o 6,54 %) stanowiły rodziny ubiegające się o pomoc z racji posiadania przez przynajmniej jednego członka rodziny orzeczenia o niepełnosprawności. W 2024 roku było to 965 rodzin, co stanowiło 59,49 % ogółu (2023 – 928, tj. 59,37 % ogółu).

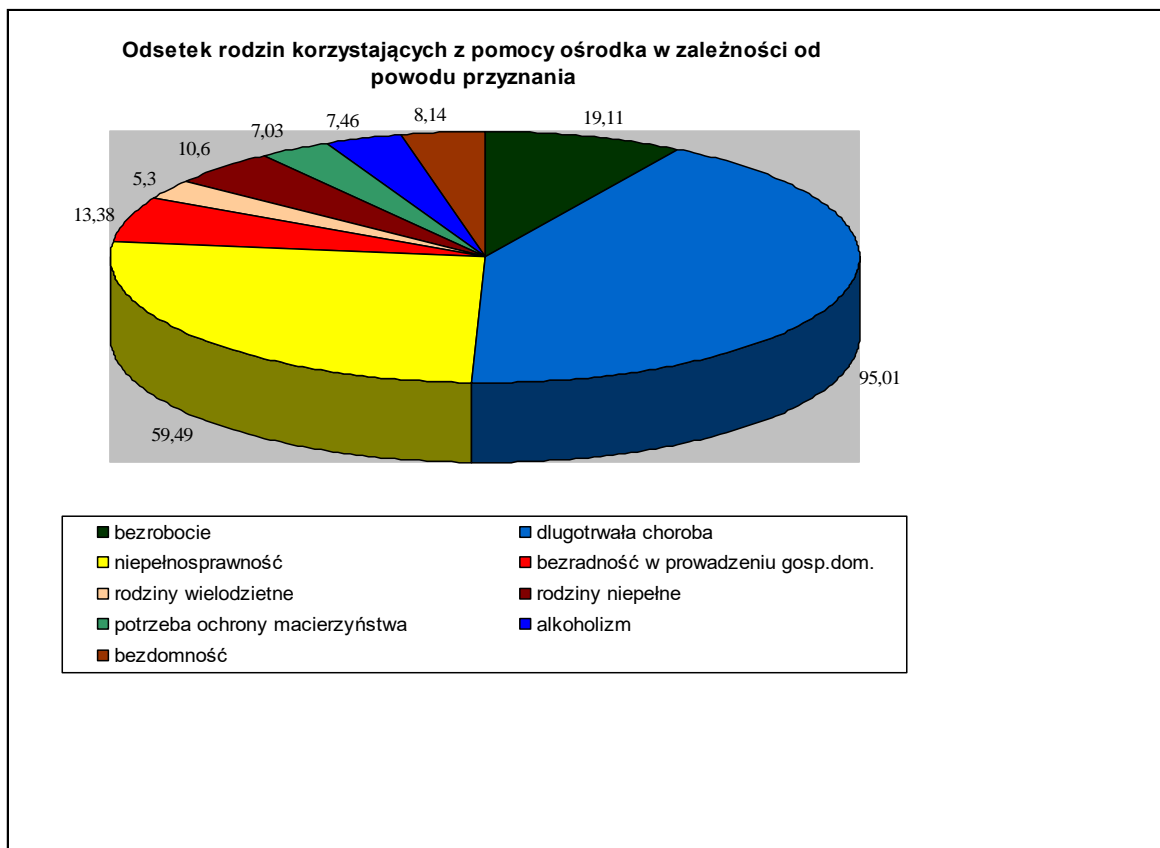
Dalszemu zmniejszeniu – o 1,75 % - uległa liczba rodzin z występującym w nich bezrobociem – z 326 w 2023 roku (20,86 % ogółu) do 310 w 2024 (19,11 % ubiegających się o pomoc). Przyczyną tego jest utrzymująca się od kilku lat niska wartość stopy bezrobocia wynosząca 1,7%.

Nadal dosyć niewielką grupę stanowią rodziny niepełne – są to 172 rodziny, co stanowiło 10,6 % ogółu uprawnionych do pomocy (2023 – 170 rodzin niepełnych, co stanowiło 10,88 % ogółu).

Zmniejszeniu uległa liczba rodzin wielodzietnych. W 2024 roku o pomoc ubiegało się 86 rodzin wielodzietnych, co stanowiło 5,3 % ogółu, natomiast w 2023 roku były to 103 rodziny wielodzietne, tj. 6,59 % ogółu.

Nadal duży odsetek osób korzystających z pomocy społecznej to osoby samotne, głównie starsze. W 2024r. było to 1.259 osób, co stanowiło 77,62 % ogółu uprawnionych do pomocy (w 2023r. – 1.251 osoby, tj. 80,04% ogółu rodzin otrzymujących pomoc).

Wykres 2.

Ogólna liczba rodzin objętych powyższą pomocą w 2024 r. (wykres 3)

	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Odsetek mieszkańców miasta objętych pomocą
2022	1.581	2.550	2,22 %
2023	1.682	2.592	2,25 %
2024	1.708	2.621	2,28 %

W 2024 roku uchwałą Rady Miasta Tychy z dnia 7 listopada 2023 w związku z uchwałą Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2024-2028 umożliwiono korzystanie z bezzwrotnej pomocy rodzinom/osobom, których dochód nie przekracza 200 % ustawowego kryterium dochodowego, tj. 1.200 zł na osobę w rodzinie oraz 1.552 zł dla jednoosobowego gospodarstwa domowego.

W 2024r. o ok. 1,1 % (z 18,17 % w 2023r. do 19,24 % w 2024r.), zwiększył się odsetek rodzin nie posiadających żadnego własnego dochodu, tzn. jedynym źródłem ich utrzymania w przeważającej części roku były świadczenia z pomocy społecznej. Natomiast o 4,4 % zmniejszyła się liczba rodzin, których dochód nie przekraczał 50 % kryterium dochodowego, tj. 300,- na osobę w rodzinie bądź 388,- w jednoosobowym gospodarstwie domowym (2023r. – 17,47 %; 2024 – 13,07%).

W przypadku rodzin, w których dochód oscylował w granicach od 50 % do 100 % kryterium dochodowego, tj. od 300 zł do 600 zł na osobę w rodzinie bądź od 388 zł do 776 zł przy jednoosobowym gospodarstwie domowym, odsetek ubiegających się o pomoc zmniejszył się zaledwie o 1 %, tj. z 12,22 % do 11,22 %.

Zmniejszył się również o ok. 1,9 % wskaźnik rodzin z dochodem mieszczącym się w granicach 100-150 % kryterium dochodowego na osobę w rodzinie / w jednoosobowym gospodarstwie domowym (9,15% w 2023 i 7,27 % w 2024r.). Natomiast nieznacznie zmniejszyła się liczba rodzin, których dochód mieścił się w granicach od 150 % do 200% z 6,59 % w 2023 do 6,04 % w 2024r.

W 2024 dużą grupę, tj. 43,16,1 % (2023r. – 36,4%) stanowiły gospodarstwa domowe i niepełnosprawne korzystające z pomocy w formie usług opiekuńczych bądź

specjalistycznych usług opiekuńczych oraz pobytu i odpłatnych posiłków w Dziennym Domu Pomocy Społecznej i Środowiskowych Domach Samopomocy.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej zadania zlecone gminie obejmują świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Pomoc tę przyznano 48 osobom.

Ponadto w 2024r. 8 osobom wypłacano wynagrodzenie należne opiekunowi prawnemu z tytułu sprawowania opieki przyznane przez sąd.

Zadania własne dotowane z budżetu państwa to:

- pomoc w formie zasiłków stałych, których łączny koszt wyniósł 2.959.402,73 zł. Objęto nią 371 osób (377 os. w 2023 r.) wypłacając 3.619 świadczeń (3.743 św. w 2023 r.).
- Liczba osób uprawnionych zmniejszyła się o 1,59% i wypłacono mniej o 3,31% świadczeń. Zwiększyła się natomiast bardzo znacznie, tj. o 47,18% średnia wysokość świadczenia z 555,60 zł w 2023r., na 817,74 zł w 2024r. Wynika to ze zmiany art. 37 ustawy o pomocy społecznej ustalającego wysokość świadczenia jako różnicę między kwotą stanowiącą 130 % kryterium dochodowego (100 % do 31.12.2023r.) osoby samotnie gospodarującej / na osobę w rodzinie a dochodem tej osoby /na osobę w rodzinie.
- opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne, których łączny koszt wyniósł 233.437,95zł dla osób otrzymujących zasiłki stałe oraz 3 osób objętych indywidualnym programem zatrudnienia socjalnego. Ze składek skorzystało łącznie 306 osób, tj. o 3,73% więcej niż w 2023 r. (295 osób).
- pomoc w formie zasiłków okresowych, wypłacanych w wysokości 50% różnicy pomiędzy kryterium dochodowym rodziny/osoby a dochodem rodziny/osoby.

W 2024 zaobserwowano bardzo duży spadek liczby rodzin uprawnionych do tej formy pomocy (o 18,71%) – w 2024 roku przyznano świadczenie 417 rodzinom, natomiast w 2023 r. – 513 rodzinom. Wpływ na to miało znaczne zwiększenie świadczeń rentowych, najniższej płacy oraz wysokości zasiłku stałego.

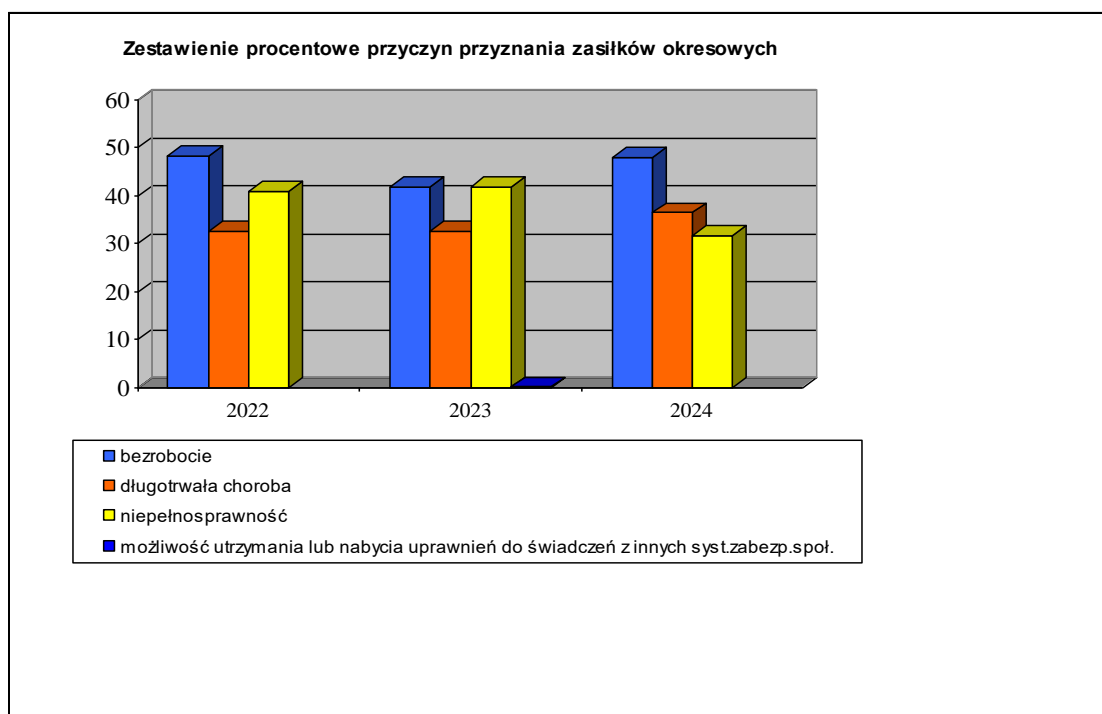
Wykorzystanie dotacji na ten cel wyniosło 699.995,10 zł, tj. o 14,53% mniej niż w roku 2023. Uprawnionym wypłacono 1.955 świadczeń (w 2023r. – 3.253), tj. o 39,9 % mniej niż w roku 2023. Zwiększeniu o 42,21 % natomiast uległa średnia wysokość świadczenia – z 251,77 zł w roku 2023, na 358,05 zł w roku 2024.

Najliczniejszą grupę beneficjentów w/w świadczeń stanowiły rodziny z występującym w nich bezrobociem (47,96%). Ich liczba jednak nadal ulega zmniejszeniu. Liczba rodzin z bezrobociem zmniejszyła się o 6,54 % z 214 w 2023 r. do 200 rodzin w roku 2024. Znacznemu zmniejszeniu uległa również liczba rodzin korzystających z zasiłków z tytułu długotrwałej choroby – z 179 rodzin w 2023r. do 152 rodzin w 2024 (o 15,08 %), a także rodzin z występującą niepełnosprawnością z 214 rodzin w roku 2023 do 132 rodzin w roku 2024 (o 38,32 %).

Zestawienie zasiłków okresowych

	2023		2024	
	liczba rodz.	%	liczba rodz.	%
Ogółem	513		417	
w tym z tytułu:				
Bezrobocia	214	41,72	200	47,96
długotrwałej choroby	179	34,89	152	36,45
niepełnosprawności	214	41,72	132	31,65
możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego	1	0,19	0	0

Wykres 4.

„Posiłek w szkole i w domu” – realizowany na podstawie Uchwały Rady Ministrów z dnia 23.08.2023r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024–2028 oraz uchwał Rady Miasta Tychy w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do uzyskania wsparcia w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024–2028 z dnia 26.10.2023r. i w sprawie przyjęcia gminnego programu osłonowego w zakresie dożywiania na lata 2024-2028 z 30.11.2023r. Z trzech modułów w Ośrodkach Pomocy Społecznej realizowany jest Moduł I – posiłki dla dzieci i młodzieży oraz Moduł II – posiłki dla osób dorosłych, w tym starszych, chorych i niepełnosprawnych.

W 2024 roku do programu uprawnione były osoby/rodziny, których dochód miesięczny nie przekracza 200 % kryterium dochodowego, tj. 1.552 zł dla osoby samotnej i 1.200 zł na osobę w rodzinie zgodnie z Rozp. Rady Ministrów z dnia 14 lipca 2021 r. (Dz.U. z 2021r. poz. 1296) w sprawie zweryfikowanych kryteriów dochodowych oraz kwot świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej.

W 2024 r. łączny koszt programu wyniósł 1.974.238,78 zł, w tym:

- środki z dotacji 1.184.543,27 zł
- środki gminy 789.695,51 zł

Pomocą w ramach programu objęto 1.515 osób, tj. o 8,6 % mniej niż w roku 2023 (1.658 osoby), w tym:

- dzieci do 7 lat	223 osób
- uczniowie do ukończenia szkoły ponadpodstawowej	348 osób
- dorośli (na podst. art. 7 ust. o pomocy społ.)	975 osób

Pomoc przyznawano:

- w formie posiłków wydawanych w stołówkach żłobków, przedszkoli i szkół oraz w Dziennym Domu Pomocy Społecznej „Wrzos” i Środowiskowych Domach Samopomocy a także w Noclegowni Miejskiej i domu Stowarzyszenia Rodzina Betlejem – opłacono łącznie 39.697 posiłków, tj. o 10,54 % mniej niż w roku 2023 (44.372 posiłków) dla 220 dzieci i 116 osób dorosłych. Zmniejszenie liczby posiłków nastąpiło w związku z mniejszą liczbą osób dorosłych ubiegających się o tę formę pomocy.
- w formie zasiłków celowych na sporządzenie posiłku – przyznano 9.663 świadczeń (w 2023 – 10.648), tj. o 9,25 % mniej, dla 1.344 osób (w 2023 – 1.466) z 716 rodzin (2023 – 746), tj. o 8,32 % mniej uprawnionych.
- w formie posiłków dla dzieci, po uzyskaniu informacji ze szkoły o takiej potrzebie - zgodnie z pkt III.1.3 w/w Uchwały Rady Ministrów – 25 posiłków dla 1 dziecka.

Zadania własne gminy, na które Ośrodek wydatkował łącznie 9.771.166,021 zł, to:

- na zasiłki celowe i celowe specjalne przyznawane głównie na zakup żywności, leków, opału, ogrzewania i dopłatę do dodatku mieszkaniowego dla osób nie posiadających dochodu pozwalającego na zaspokojenie tych potrzeb wydano 918.426,51 zł dla 646 rodzin, tj. o 6,65 % mniej niż w 2023r. (692 rodz.), przyznając 3.101 świadczeń tj. o 4,56 % mniej niż w 2023 r. (3.249 św.). W tym 21 świadczeń przyznano 11 rodzinom z Ukrainy.
- na opłacenie posiłków w ramach zasiłków celowych i celowych specjalnych wydano 109.871,30 zł, tj. o 10,62 % mniej niż w 2023 r. (122.919,77zł), co wynikało przede wszystkim z mniejszej ilości osób kwalifikujących się do tego rodzaju świadczeń. Pomoc ta jest przyznawana głównie na śniadania i podwieczorki dla dzieci w żłobkach, przedszkolach oraz osób starszych i chorych korzystających z obiadów w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”, tj. których dochód nie przekracza 200 % kryterium dochodowego oraz osobom, które nie kwalifikują się do wieloletniego

programu „Posiłek w szkole i w domu”, jednak wymaga tego dobro dzieci, długotrwała choroba w rodzinie, niepełnosprawność i duże wydatki na leki.

Łącznie tą pomocą objęto 172 osoby podobnie jak w roku 2023.

Objęto również pomocą doraźną w formie posiłków w ramach art. 48b ust. 2 ustawy o pomocy społecznej 8 osób poszkodowanych w wybuchu gazu w mieście.

- na zasiłki celowe w ramach zdarzenia losowego dla 32 rodzin wydano kwotę 108.500 zł, w tym dla 30 rodzin, które zostały poszkodowane w wyniku wybuchu gazu.
- na pobyt 28 osób w schroniskach dla bezdomnych na podst. art. 48a ustawy o pomocy społ. oraz zgodnie z Uchwałą Rady Miasta z dnia 25.08.2016r. i Uchwałą Rady Miasta z dnia 30.04.2020 r. (obowiązująca od 26.05.2020), w tym:
 - w schroniskach dla bezdomnych przebywało 10 kobiet i 2 mężczyzn,
 - w schroniskach dla bezdomnych z usługami opiekuńczymi – przebywała 1 kobieta i 15 mężczyzn.

Łączny koszt schronienia wyniósł 309.181,27 zł, tj. o 27,86 % więcej niż w roku 2023 (241.812 zł).

- na sprawienie 16 pogrzebów – w tym 4 osobom bezdomnym – których koszt ogółem wyniósł 48.569,20 zł. Z tego w przypadku 7 osób koszty wykonanych pogrzebów w wys. 20.409 zł zostały zwrócone do Ośrodka z ZUS. Ostatecznie gmina wydatkowała na w/w cel kwotę 28.160,20 zł.
- na sfinansowanie usług opiekuńczych dla 523 osób w ramach usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych.
- na dofinansowanie 280 osobom pobytu w domach pomocy społecznej wydatkowano w Gminie łącznie 10.951.783,19zł, z czego 7.428.815,48 na poziomie Ośrodka.

W ramach ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych w 2024 roku wydano 199 decyzji przyznających prawo do świadczeń dla osób, których dochód nie przekracza ustawowego kryterium dochodowego osoby/rodziny wynikającego z art. 8. Ustawy o pomocy społ. oraz są pozbawione uprawnień do ubezpieczenia zdrowotnego z innego tytułu. Wydano także 8 decyzji odmownych oraz 75 decyzji wygaszających lub umarzających postępowanie. Na wydanie w/w decyzji przeznaczono 34.122 zł.

W ramach ustawy o zatrudnieniu socjalnym w 2024 roku 3 osoby zagrożone wykluczeniem społecznym ze względu na bezrobocie i uzależnienie objęte były Indywidualnego Programu Zatrudnienia Społecznego w ramach zajęć Centrum Integracji Społecznej.

W ramach ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy tut. Ośrodek współpracuje z Powiatowym Urzędem Pracy. W pracach społecznie użytecznych biorą udział osoby bezrobotne zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy, nieposiadające prawa do zasiłku dla bezrobotnych i korzystające z świadczeń pomocy społecznej. Wymiar czasu pracy wynosi maksymalnie 10 godzin tygodniowo. Wysokość świadczenia pieniężnego przysługującego osobie wykonującej prace społecznie użyteczne wynosiła w okresie od 01.03.2024 do 31.05.2024 – 10,90 zł za godzinę, od 01.06.2024 – 12,20 zł za godzinę. Osoby wykonujące prace społecznie użyteczne zachowują status osoby bezrobotnej oraz prawo do ubezpieczenia zdrowotnego.

W okresie od 01.03.2024 do 31.10.2024 wymiar godzinowy prac społecznie użytecznych wyniósł 3.227 godzin. MOPS wydatkował 15.063,96 zł, natomiast refundacja ze środków Powiatowego Urzędu Pracy wyniosła 22.595,94 zł.

Do prac społecznie użytecznych skierowano 21 osób, w tym 9 kobiet i 12 mężczyzn. Prace społecznie użyteczne wykonywano, po zawarciu porozumień, w 5 przedszkolach, 6 szkołach podstawowych, 4 szkołach ponadpodstawowych, Domu Pomocy Społ. św. Anna, placówce wsparcia dla dzieci i młodzieży „Baza” oraz Środowiskowym Domu Samopomocy św. Faustyna.

Korzystna sytuacja na rynku pracy uwarunkowana niską stopą bezrobocia powoduje, że osoby bezrobotne częściej korzystają z innych instrumentów oferowanych przez Urząd Pracy i podejmują zatrudnienie.

W mieście Tychy realizowana również była pomoc w ramach przeciwdziałania deprivacji materialnej przez udzielenie pomocy żywieniowej osobom najbardziej potrzebujących oraz zapewnienie środków towarzyszących wspierających ich włączenie społeczne – Program Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 – Podprogram 2023 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus.

W 2024 r. w ramach zadania – Podprogram 2023 – wydano 457 skierowań dla 914 osób. Osoby te otrzymały żywność o łącznym tonażu 29.754 kg.

Na realizację zadania z otrzymanej dotacji gmina Tychy wydatkowała kwotę 41.000zł.

W związku z konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy obywatele tego państwa, którzy przekroczyli granicę Polski od 24 lutego 2022 roku nadal są objęci pomocą z Funduszu Pomocy na mocy ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Każdemu Obywatelowi Ukrainy, którego pobyt na terytorium RP został uznany za legalny w związku z konfliktem do 30.06.2024 r. przyznano jednorazowe świadczenie pieniężne w wysokości 300 zł na osobę, przeznaczone na utrzymanie, w szczególności na pokrycie wydatków na żywność, odzież, obuwie, środki higieny osobistej i opłaty mieszkaniowe. W Tychach w 2024 roku wypłacono 218 świadczeń dla 160 osób dorosłych i 58 dzieci i młodzieży na kwotę 65.400 zł.

W ramach art. 29 w/w ustawy w powiązaniu z ustawą o pomocy społecznej przyznano również pomoc pieniężną i niepieniężną.

Opłacono 1.167 posiłki w przedszkolach i szkołach dla 17 dzieci z 11 rodzin (w tym 7 dzieci w wieku 0-7 w przedszkolach i oddziałach przedszkolnych oraz 11 dzieci w szkołach) na łączną kwotę 10.020,06 zł.

Przyznano również 10 osobom zasiłki stałe wypłacając 53 świadczenia na kwotę 26.148,70 zł oraz 5 rodzinom zasiłki okresowe – 10 świadczeń na kwotę 4.235,27 zł.

W 2024 roku 24 osoby realizowały Indywidualny Program Zatrudnienia Socjalnego w ramach ustawy o zatrudnieniu socjalnym.

Obywatelom Ukrainy w 2024 r. opłacano również składki na ubezpieczenie zdrowotne:

- dla 7 osób pobierających zasiłki stałe opłacono 37 składek zdrowotnych na kwotę 1.832,57 zł,

- dla 13 osób objętych Indywidualnym Programem Zatrudnienia Socjalnego opłacono 84 składki na kwotę 7.509,42 zł.

Wykonano również 1 pogrzeb na kwotę 3.377,80 zł.

Ponadto wydano 8 skierowań dla 22 osób do magazynu żywności w ramach Programu Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową 2021-2027 – Podprogram 2023.

2. Pomoc osobom starszym

Usługi opiekuńcze są świadczone dla osób niesamodzielnych, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy innych osób, a rodzina nie jest w stanie jej zapewnić. Usługi te obejmują pomoc w zaspokajaniu potrzeb życia codziennego (np. zakupy, sprzątanie, załatwianie spraw urzędowych), zabiegi higieniczne organizowanie kontaktów z otoczeniem.

Zakres ustalony jest indywidualnie dla każdego podopiecznego, zgodnie z jego stanem zdrowia, w oparciu o zaświadczenie lekarskie.

Z uwagi na duże zapotrzebowanie na świadczenie pomocy w formie usług opiekuńczych, realizowano ją w dwojaki sposób:

➤ przez opiekunki Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach świadczące specjalistyczne usługi opiekuńcze polegające na pielęgnacji – jako wspieraniu procesu leczenia. Specjalistyczne usługi opiekuńcze były świadczone przez średnio 8 opiekunek ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym, zatrudnionych przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tychach.

Cena jednostkowa za jedną godzinę specjalistycznych usług opiekuńczych w 2024 roku wynosiła 36,50 zł.

➤ przez opiekunki Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Zespół Medyczno-Opiekuńczy Alicja Kluczna zgodnie z zawartą umową pomiędzy Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej, a firmą NZOZ Kluczna Nr 140/342/23 z dnia 29.12.2023. Cena jednostkowa za 1 godz. świadczonych usług wynosiła: 33,25 zł.

Na podstawie wywiadu środowiskowego, po ustaleniu dochodów podopiecznego, określana jest procentowa odpłatność wg Uchwały Rady Miasta Tychy z dnia 25.03.2010r. Nr 0150/XLI/948/2010 w sprawie szczegółowych warunków

przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.

Specjalistyczne usługi opiekuńcze - pielęgnacja

- Liczba objętych opieką podopiecznych w okresie od I–XII 2024r. wyniosła 47 osób.
- Łączna ilość godzin świadczonych usług w roku 2024 wynosiła – **5557 godzin**
- co średnio na miesiąc wynosi **wynosi 463 godziny.**

Pełny koszt 1 godziny specjalistycznych usług pielęgnacyjnych w 2024r. wynosił **36,50 zł.**

Usługi opiekuńcze zlecane w ramach postępowania o udzielenie zamówienia publicznego

Przyznane środki na realizację zadania zleconego podmiotowi w zakresie świadczenia usług opiekuńczych w roku 2024 wynosiły:

➤ środki przyznane	2 815 118,00 zł
➤ środki wykonane	2 691 401,15 zł
w tym wykonanie usług przez NZOZ Alicja Klucza	2 493 982,75 zł
wykonanie usług na terenie innej Gminy dla mieszkańca Tychów	481,00 zł
wykonanie usług w mieszkaniach wspomaganych	196 937,40 zł
➤ Łączna ilość godzin przepracowanych przez opiekunki wynosiła -	80 944 godz.
➤ co średnio na miesiąc wynosiło -	6 745 godz.
➤ Liczba objętych opieką podopiecznych przez NZOZ Kluczna w okresie od I – XII 2024r. wyniosła 490 osób.	

Pełny koszt 1 godziny świadczonych usług wynosił **33,25 zł.**

Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi

Specjalistyczne usługi opiekuńcze świadczone są w oparciu o Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 22 września 2005r.

Wykonanie tego zadania, w drodze postępowania o udzielenie zamówienia publicznego, powierzone zostało w 2024 roku Konsorcjum Aneri sp. Z o.o ul. Leśna 20 Ossy, Reh-med Mirosław Wyszyński na podstawie umowy nr 138/342/23 z dnia 29.12.2023 i późn. aneksami.

Pełny koszt 1 godziny świadczonych usług wynosił: **51,60 zł.**

W roku 2024 zostały przyznane środki na wykonanie zadania w wysokości – 495 375,00 zł

Opieką w formie specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi w 2024r. zostało objętych 45 osób.

➤ Ilość wypracowanych godzin przez osoby świadczące specjalistyczne usługi opiekuńcze - 9439 godzin, co średnio na miesiąc wynosi 787 godzin.

➤ Łączny koszt świadczonych usług wynosił 487 076,80 zł

w tym wykonanie za osobę przebywającą na terenie innej Gminy 88 982,80 zł

➤ Odpłatność podopiecznych za świadczone usługi wynosiła - 9260,04 zł

Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym. Specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi są świadczeniem niepieniężnym (usługowym) w ramach systemu pomocy społecznej. Usługi te są zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej.

Mieszkania Wspomagane dla osób starszych

Ośrodek Pomocy Społecznej dysponuje 4 mieszkaniami wspomaganyimi przeznaczonymi dla osób starszych (60+), które ze względu na wiek, niepełnosprawność lub długotrwałą chorobę potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonym przez placówkę całodobowej opieki. Mieszkanie wspomagane jest formą pomocy społecznej realizowaną przez tut. Ośrodek i zapewnia mieszkańcom warunki do samodzielnego funkcjonowania w środowisku i integracji ze społecznością lokalną. Mieszkania wspomagane przeznaczone są dla 3 osób każde.

Odpłatność za pobyt w mieszkaniu wspomaganym wynosi 40% wartości dochodu uzyskiwanego przez mieszkańca, ustalonego na podstawie ustawy o pomocy społecznej.

W 2024r. ze wsparcia w formie pobytu w mieszkaniach wspomaganych dla osób starszych skorzystało 16 osób.

Mieszkanie wspomagane dla osób starszych tzw: mieszkanie **rotacyjne**, ma charakter pobytu czasowego, przeznaczone jest dla 4 osób. Całodobowy pobyt w pokoju jednoosobowym może być zrealizowany w wymiarze do 61 dni w ciągu roku. W czasie pobytu zapewnia się usługi opiekuńcze w zakresie pielęgnacji realizowane 24h na dobę przez 7 dni w tygodniu oraz całodzienne wyżywienie. Mieszkanie to jest prowadzone w oparciu o zadanie własne gminy. Odpłatność za pobyt w mieszkaniu wspomaganym (tzw: rotacyjnym) wynosi 40 % wartości dochodu uzyskiwanego przez mieszkańca, ustalonego na podstawie ustawy o pomocy społecznej, proporcjonalnie do dni pobytu.

Skierowanie do mieszkania wspomaganego jest świadczeniem z pomocy społecznej, przyznawanym na podstawie decyzji administracyjnej.

Z pobytu w mieszkaniu wspomaganym rotacyjnym skorzystało łącznie 27 osób, poszczególne osoby korzystały ze wsparcia kilka razy w ciągu roku.

Mieszkanie Wspomagane dla Osób Niepełnosprawnych

Mieszkanie wspomagane przeznaczone jest dla osób niepełnosprawnych, które ze względu na niepełnosprawność potrzebują wsparcia w funkcjonowaniu w codziennym życiu, ale nie wymagają usług w zakresie świadczonym przez placówkę całodobowej opieki. Mieszkanie wspomagane jest formą pomocy społecznej realizowaną przez tut. Ośrodek i zapewnia mieszkańcom warunki do samodzielnego funkcjonowania w środowisku i integracji ze społecznością lokalną.

Mieszkanie wspomagane dla osób niepełnosprawnych przeznaczone jest dla 3 osób.

W 2024r. ze wsparcia w formie pobytu w mieszkaniu wspomaganym skorzystały 4 osoby.

Odpłatność za pobyt w mieszkaniu wspomaganym dla osób niepełnosprawnych ustala się na podstawie Uchwały Rady Miasta Tychy z dnia 30.11.2023r. Nr LV/1034/23 w sprawie szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w ośrodkach wsparcia i mieszkaniach wspomaganych.

Kierowanie do domów pomocy społecznej

Domy pomocy społecznej świadczą usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających, określonych rozporządzeniem MP i PS z dnia 23 sierpnia 2012r.

Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej.

Pobyt w DPS finansowany jest przez osobę skierowaną, jednak nie więcej niż 70% uzyskanego dochodu. W pozostałych kosztach pobytu uczestniczą: rodzina oraz gmina, gdy środki pensjonariusza i jego rodziny nie wystarczają na zabezpieczenie wszystkich kosztów.

Środki finansowe przyznane na realizację zadania w zakresie dopłaty do pobytu w domu pomocy społecznej "Św Anna" i ich wykonanie:

- przyznane środki na realizację zadania po zmianach wynosiły **2 468 000,00 zł**
- wykorzystane środki na realizację zadania wynosiły **2 443 069,32 zł**

Gmina Tychy ponosiła łącznie odpłatność za pobyt 63 osób umieszczonych w Domu Pomocy Społecznej św. Anna w Tychach, skierowanych na podstawie decyzji administracyjnych. Średnia dopłata gminy do pobytu jednego mieszkańca wyniosła 4 374,53 zł. Liczba osób umieszczonych w DPS Św Anna w 2024r. to 22 osoby, a 32 osoby partycypowały w kosztach pobytu członka rodziny w DPS św. Anna w Tychach.

Obecnie oczekuje na umieszczenie 6 osób.

Środki finansowe przyznane na realizację zadania w zakresie dopłaty do pobytu w specjalistycznych domach pomocy społecznej poza gminą i ich wykonanie:

- przyznane środki na realizację zadania po zmianach wynosiły **6 675 840 zł**
- wykorzystane środki na realizację zadania **6 674 325,72 zł**

W Domach Pomocy Społecznej o specjalistycznych profilach poza gminą umieszczono w 2024 roku 23 osoby.

- DPS dla osób niepełnosprawnych fizycznie
1 osoba
- DPS dla osób przewlekle psychicznie chorych 11 osób
- DPS dla osób w podeszłym wieku 5 osób
- DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych 5 osób

- DPS dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie 1 osoba

Gmina Tychy w 2024r. ponosiła łącznie odpłatność za pobyt 141 osób umieszczonych w specjalistycznych DPS poza gminą, skierowanych na podstawie decyzji administracyjnych.

- Liczba osób przebywających w DPS poza gminą Tychy na dzień 31.12.2024r. za które gmina Tychy ponosiła odpłatność – **128 osób**
- Średnia dopłata gminy do pobytu jednego mieszkańca umieszczonego w DPS poza gminą Tychy w 2024 roku wynosiła **4 500,00 zł**,
- W 2024r. 28 osób partycypowało w kosztach pobytu członka rodziny w DPS poza gminą Tychy, łączna wysokość odpłatności na podstawie zawartych umów oraz decyzji administracyjnych wynosiła – **111 392,36 zł**,
- Obecnie 9 osób oczekuje na umieszczenie w specjalistycznych domach pomocy społecznej na podstawie wydanych decyzji kierujących.

Środki finansowe przyznane na realizację zadania w zakresie dopłaty do pobytu w międzygminnym domu pomocy społecznej “Dobre Miejsce” w Kobiórze i ich wykonanie:

- przyznane środki na realizację zadania po zmianach wynosiły **773 000zł**
- wykorzystane środki na realizację zadania wynosiły **754 489,76 zł**

Gmina Tychy w 2024 r. ponosiła łącznie odpłatność za pobyt 57 osób umieszczonych w Międzygminnym Domu Pomocy Społecznej Dobre Miejsce w Kobiórze, skierowanych na podstawie decyzji administracyjnych

- Liczba osób przebywających w MDPS “Dobre Miejsce” na dzień 31.12.2024 r., za które gmina Tychy ponosiła odpłatność – **48 osób**
- Średnia dopłata gminy do pobytu jednego mieszkańca MDPS “Dobre Miejsce” w 2024 roku wynosiła: **3 200 zł.**
- Liczba osób umieszczonych w DPS w Tychach w 2024r. - 57 osób
W 2024r. 49 osób partycypowało w kosztach pobytu członka rodziny w MDPS “Dobre Miejsce” w Kobiór.

Środki finansowe przyznane na realizację zadania w zakresie dopłaty do pobytu w domu pomocy społecznej “Dom Hospicyjny” i ich wykonanie:

- przyznane środki na realizację zadania po zmianach wynosiły **1 087 000,00 zł**
- wykorzystane środki na realizację zadania wynosiły **1 079 898,39 zł**
- Gmina Tychy w 2024 r. ponosiła łącznie odpłatność za pobyt 19 **osób.**
- Liczba osób przebywających w DPS “Dom Hospicyjny” na dzień 31.12.2024 r. za które gmina Tychy ponosiła odpłatność – **16 osób**
- Średnia dopłata gminy do pobytu jednego mieszkańca w DPS “Dom Hospicyjny” Tychach w 2024 roku wynosiła: 6 109,85 zł.
- Liczba osób umieszczonych w DPS w Tychach w 2024r. - 5 osób
- W 2024r. 12 osób partycypowało w kosztach pobytu członka rodziny w DPS “Dom Hospicyjny” w Tychach
- Obecnie na umieszczenie w Domu Pomocy Społecznej w Tychach oczekuje 15 osób.

Łączna liczba osób oczekujących na umieszczenie w domach pomocy społecznej – DPS św. Anna w Tychach, DPS “Dom Hospicyjny”, Międzygminny Dom Pomocy Społecznej “Dobre Miejsce” w Kobiórze oraz w specjalistycznych DPS na dzień 31.12.2024r. wynosiła – **30 osób.**

Łączna liczba osób przebywających w domach pomocy społecznej – DPS św. Anna w Tychach, DPS “Dom Hospicyjny” Międzygminny Dom Pomocy Społecznej “Dobre Miejsce” w Kobiórze oraz w specjalistycznych DPS, za które gmina Tychy ponosiła odpłatność na dzień 31.12.2024r. wynosiła – **244 osoby.**

3. Dział Pomocy Rodzinie i Dziecku oraz Zespół Asysty Rodzinnej

W roku 2024 Zarządzeniem Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach z dnia 15 kwietnia 2024 roku nastąpiła reorganizacja pracy w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tychach. Działalność zakończył Dział Pomocy Rodzinie i Dziecku, powstał natomiast Zespół Asysty Rodzinnej zatrudniający asystentów rodziny i pracownika socjalnego.

W okresie sprawozdawczym realizowano następujące zadania:

Od 02.01.2024 do 14.04.2024 w Dziale Pomocy Rodzinie i Dziecku udzielono wsparcia specjalistycznego.

Rolą specjalisty udzielającego specjalistycznego poradnictwa rodzinnego dla rodziny z dziećmi jest dokonanie diagnozy, ustalenie planu działania, a także określenie metod i form pomocy. Specjalista (psycholog, specjalista pracy z rodziną) sporządza dokumentację w formie notatek ze spotkań, a wszelkie działania ustalane są wspólnie z klientem i podejmowane za jego zgodą. Specjalistyczne poradnictwo wykonywane jest zarówno w siedzibie MOPS, jak i w miejscu zamieszkania rodziny z dziećmi.

Pomoc specjalistyczna to pomoc w formie cyklicznych spotkań z rodziną/osobą. Liczba spotkań uzależniona jest każdorazowo od indywidualnych potrzeb osoby/rodziny. Jeżeli wymaga tego dobro Klienta lub problemy mają charakter złożony, konsultacje prowadzone są łącznie przez psychologa i specjalistę pracy z rodziną (wsparcie pedagogiczne).

- konsultacje psychologiczne - skorzystało 15 osób, udzielono 25 konsultacji
- konsultacje pedagogiczne - skorzystało 35 osób, udzielono 60 konsultacji.

Od 15 kwietnia, w związku z wprowadzonymi zmianami organizacyjnymi, wsparcie psychologiczne i pedagogiczne w ww. zakresie udzielane było w Ośrodku Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej.

Wsparcie asystenta rodziny.

Działania asystenta rodziny realizowane są w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Skierowane są do rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze w tym do rodzin, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej. Praca asystenta rodziny prowadzona jest bezpośrednio w środowisku rodzinnym. W oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej, asystenci rodziny udzielają pomocy między innymi w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego, w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych i wychowawczych z dziećmi.

Ponadto motywują członków rodzin do podnoszenia kwalifikacji zawodowych, udzielają pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej, motywują do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych, prowadzą indywidualne konsultacje wychowawcze dla rodziców i dzieci.

Udzielenie pomocy w formie wsparcia asystenta rodziny następuje na wniosek i za zgodą rodziny, po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego przez pracownika socjalnego. Wsparcie rodziny w postaci asystenta rodziny może również nastąpić na wniosek sądu rodzinnego – w postanowieniu rodzina jest zobowiązana do współpracy z asystentem.

Dla rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny organizowane są , nie rzadziej niż raz na pół roku, spotkania zespołu oceniającego sytuację rodziny. Spotkania mają na celu ocenę sytuacji rodziny, określenie ram współpracy specjalistów zaangażowanych w pomoc rodzinie oraz ewentualną modyfikację planu pomocy rodzinie. W roku 2024 odbyło się 99 spotkań zespołów oceniających.

Koordinacja w ramach ustawy „Za Życiem”

Objęcie rodziny koordynacją asystenta rodziny następuje w oparciu o ustawę o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” , na wniosek kobiety/rodziny.

Zgodnie z art. 8 ust.1 cyt. Ustawy, w/w kobiety/rodziny uprawnione są do koordynacji oraz poradnictwa w zakresie:

- przezwyciężenia trudności w pielęgnacji i wychowaniu dziecka
- wsparcia psychologicznego
- pomocy prawnej, w szczególności praw rodzicielskich i uprawnień pracowniczych
- dostępu do rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz świadczeń opieki zdrowotnej.

W roku sprawozdawczym, w miesiącu grudniu 2024, wpłynął 1 wniosek o objęcie koordynacją, działania zaplanowano od stycznia 2025 r.

Dane statystyczne dotyczące wsparcia asystenta rodziny:

W 2024 roku asystenci rodziny objęli wsparciem łącznie:

- 65 rodzin w tym:
- 157 dzieci w tym

- 11 dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
- 2 dzieci umieszczonych w Młodzieżowych Ośrodkach Wychowawczych,
- 11 dzieci umieszczonych w Placówce Pieczy Zastępczej
- 2 dzieci umieszczonych w Specjalnych Ośrodkach Wychowawczych
- 1 dziecko w Zakładzie Poprawczym

Struktura rodzin objętych wsparciem asystentów rodziny:

- 18 rodzin z jednym dzieckiem
- 17 rodzin z dwójką dzieci
- 30 rodzin z trójką i więcej dzieci

Kadra Zespołu ds. Asysty Rodzinnej

W roku sprawozdawczym w Zespole zatrudnionych było:

- 3 asystentów w ramach umowy o pracę,
- 1 asystent w ramach umowy zlecenia (wypracowano 1287godzin , koszt 38 610 zł.)
- pracownik socjalny

Udział w szkoleniach

Asystenci rodziny oraz pracownik socjalny w roku 2024 podnosili swoje umiejętności poprzez udział w szkoleniach.

- udział w szkoleniu e- lerningowym:

- „Rozpoznawanie symptomów krzywdzenia dzieci”- 4 osoby
- udział w XII Zjeździe Profilaktycznym
- „Po drugiej stronie uzależnienia. Jak zatroszczyć się o siebie”- 1 osoba
udział w szkoleniu:
- „Wsparcie dzieci z FASD”- 3 osoby
- „Nowelizacja ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Procedura „Niebieskie Karty”- 3 osoby.

4. Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej

W roku 2024 Zarządzeniem Dyrektora Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach z dnia 15 kwietnia 2024 nastąpiła reorganizacja pracy w Miejskim Ośrodku Pomocy Społecznej w Tychach. Powstał Zespół ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej. W Zespole pracuje 3 pracowników socjalnych, którzy koordynują pracę grup diagnostyczno-pomocowych powołanych przez Zespół Interdyscyplinarny w związku z występowaniem przemocy domowej oraz świadczą pracę socjalną w tym zakresie. Wcześniej działania w tym obszarze prowadzone były w Ośrodku Interwencji Kryzysowej przez pracowników socjalnych, którzy od 15 kwietnia pracują w ramach ww. Zespołu.

Realizacja procedury „Niebieskie Karty”

W roku sprawozdawczym pracownicy Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej koordynowali działania w związku z procedurami „Niebieskie Karty” , które wpłynęły do Zespołu Interdyscyplinarnego :

- wpłynęło 219 „Niebieskich Kart- A”,
- wypełniono 185 formularzy „Niebieskich Kart -C” z osobami doznającymi przemocy domowej,
- wypełniono 165 formularzy „Niebieskich Kart- D” z osobami stosującymi przemoc domową,
- odbyło się 792 posiedzeń grup diagnostyczno- pomocowych w związku z prowadzoną procedurą „Niebieskie Karty”.

Zgodnie z zapisami zawartymi w formularzach „Niebieska Karta -A „ jakie przekazane zostały do Zespołu Interdyscyplinarnego wiadomo, iż problemem pojawiającym się obok przemocy domowej jest spożywanie alkoholu. W 72 sprawach wskazano, iż minimum jedna osoba objęta procedurą była pod wpływem alkoholu. Członkowie grup diagnostyczno- pomocowych tworzyli plany pomocy rodzinie i podejmowali interdyscyplinarne działania zmierzające do zaprzestania stosowania przemocy domowej oraz do rozwiązania kryzysowej sytuacji.

Wsparcie socjalne

Pracownicy socjalni Zespołu ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej udzielali poradnictwa socjalnego i pracy socjalnej w ramach konsultacji osobistych oraz telefonicznych dla osób doznających przemocy domowej.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r. udzielono 26 konsultacji socjalnych dla 26 osób.

Udział w szkoleniach i superwizji

Pracownicy Zespołu w okresie sprawozdawczym podnosili swoje umiejętności poprzez udział w szkoleniach i superwizji:

- uczestniczyli w webinarach :

- „ Dziecko ma prawo do rozwoju , a nie tylko do przetrwania” – 2 pracowników socjalnych
 - „Dorosły godny zaufania- jak rozmawiać o krzywdzeniu z dzieckiem i jego rodzicem”- 2 pracowników socjalnych.
- uczestniczyli w superwizji:
- 4 spotkania superwizyjne po 2,5 godziny każde – 3 pracowników socjalnych.

5. Dział Pieczy Zastępczej

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tychach Zarządzeniem Prezydenta Miasta Tychy z dnia od 10.10.2011 roku Nr 0050/208a/11 wyznaczony został z dniem 01 stycznia 2012 roku organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej.

W Ośrodku utworzony został Dział Pieczy Zastępczej realizujący zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej zgodnie z art. 76 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 09 czerwca 2011 roku.

Do zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności:

1. prowadzenie naboru, kwalifikowanie i szkolenie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka
2. zapewnienie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą
3. prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej
4. zapewnienie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą
5. dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej
6. zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających
7. organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku.

Rodziny zastępcze

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 09 czerwca 2011 roku wysokość miesięcznego świadczenia na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej wypłacana jest w zależności od formy rodziny zastępczej. Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

1) rodzina zastępcza:

a) spokrewniona,

b) niezawodowa,

c) zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna;

2) rodzinny dom dziecka.

Rodziny zastępcze ustanowione przed 01.01.2012r., otrzymują miesięczne świadczenia na częściowe pokrycie kosztów utrzymania dziecka zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, z uwzględnieniem wieku dziecka, stanu zdrowia oraz stopnia pokrewieństwa z dzieckiem. Ze świadczeń finansowych na zasadach ustawy o pomocy społecznej korzystało w 2022r., 6 rodzin.

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, daje również możliwość przyznania dodatkowych, fakultatywnych świadczeń dla dzieci w rodzinach zastępczych i tak są to:

- dofinansowanie do wypożyczenia poza miejscem zamieszkania - przyznane było dla 64 dzieci na kwotę 16.600,00 zł

- środki na utrzymanie lokalu dla 3 zawodowych rodzin zastępczych – wypłacono 44 świadczenia na kwotę 48.540,78 zł

- remont lokalu –świadczenie takie otrzymała 1 rodzina zawodowa na kwotę 2.666,00 zł

Rodziny zastępcze objęte są pomocą koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, pracowników socjalnych, specjalisty pracy z rodziną oraz mają zapewnioną bezpłatną pomoc psychologiczną i prawną.

W odniesieniu do ubiegłych lat liczba rodzin zastępczych i umieszczonych w nich dzieci kształtuje się następująco:

	2020r.	2021r.	2022r.	2023r.	2024r.
Liczba rodzin zastępczych	143	147	142	151	146
Liczba dzieci	193	205	195	214	208

Na terenie miasta Tychy w 2024 roku funkcjonowało łącznie 146 rodzin zastępczych z tego:

- 95 rodzin to rodziny zastępcze spokrewnione, w których wychowywało się 117 dzieci
- 46 rodzin to rodziny zastępcze niezawodowe, w których wychowywało się 63 dzieci
- 5 rodzin to rodziny zastępcze zawodowe, w których wychowywało się 28 dzieci.

Łącznie w 2024r. w rodzinnej pieczy zastępczej przebywało 208 dzieci.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej.

Ocena ta powinna być przeprowadzana w przypadku dzieci w wieku poniżej 3 lat nie rzadziej niż co 3 miesiące, a w przypadku dzieci starszych nie rzadziej niż co 6 miesięcy.

W 2024r. przeprowadzono 321 ocen sytuacji dzieci przebywających w rodzinach zastępczych. W skład zespołu zapraszani byli zawsze: rodzice zastępczy, pracownicy Działu Pieczy Zastępczej (kierownik, specjalista pracy z rodziną, koordynator, psycholog), asystent rodziny, przedstawiciel ośrodka adopcyjnego, rodzice dziecka, z wyjątkiem rodziców pozbawionych władzy rodzicielskiej oraz w zależności od potrzeb: pracownik socjalny, kurator sądowy, przedstawiciel Poradni Psychologiczno –Pedagogicznej, pedagog lub psycholog szkolny.

Każdorazowo podczas prac zespołu zostaje dokonana ocena zasadności dalszego pobytu dziecka w rodzinie zastępczej oraz ustalany jest plan pracy z dzieckiem i rodziną zastępczą. O ustaleniach zespołu informowany jest Sąd Rodzinny. Następnie, realizacja ustalonego planu jest monitorowana przez koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, pracowników socjalnych, specjalistów pracy z rodziną i asystentów rodzin podczas indywidualnych wizyt w

środowisku i na bieżąco dokonana jest ocena sytuacji opiekuńczo – wychowawczej dziecka w rodzinie zastępczej.

W 2024 roku 21 dzieci opuściło rodziny zastępcze na terenie Miasta Tychy. Czwórka dzieci powróciła pod opiekę rodzica biologicznego, trójka dzieci została umieszczona w innych rodzinach zastępczych na terenie miasta Tychy, trójka dzieci zostało adoptowanych, jedenaścioro dzieci zostało umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej w Tychach oraz poza miastem Tychy.

Rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego

	2020r.	2021r.	2022r.	2023r.	2024r.
Liczba rodzin	3	2	2	3	3
Liczba dzieci	23	28	22	22	20

W rodzinach zastępczych zawodowych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego umieszczane są dzieci, które w sposób nagły zostały pozbawione opieki rodziców (dotychczasowych opiekunów), lub opieka była sprawowana w sposób nienależyty, zagrażający bezpośrednio zdrowiu lub życiu dziecka oraz dzieci w stosunku do których rodzice biologiczni podjęli decyzję o zrzeczeniu się praw rodzicielskich. Wszystkie dzieci mogą przebywać w pogotowiu do czasu uregulowania ich sytuacji przez Sąd co jest niezbędne do przeprowadzenia procesu adopcyjnego, czy też umieszczenia w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo-wychowawczej. Zdarza się że rodzice biologiczni, których dzieci zostały umieszczone w pogotowiu rodzinnym podejmują skuteczne działania w celu ich odzyskania. O powrocie dziecka pod opiekę rodziców biologicznych każdorazowo decyduje Sąd Rodzinny.

W pogotowiu rodzinnym w roku 2024 :

- 2 dzieci zostało adoptowane przez rodzinę w kraju

- na dzień 31.12.2024r. w dwóch pogotowiach przebywało 11 dzieci

Na dzień 31.12.2024r. w 2 rodzinach zastępczych zawodowych przebywało 5 dzieci.

Jednym z zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej jest przeprowadzanie wywiadów – opinii o kandydatach na rodzinę zastępczą. W roku 2024 przeprowadzono 15 wywiadów – opinii (głównie dla kandydatów spokrewnionych z dzieckiem często wraz z opinią psychologiczną). Wywiady przeprowadzane były na zlecenie Sądu Rodzinnego.

Aby zwiększyć liczbę kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych w 2024r. promowano zastępcze formy opieki w cyklicznie ukazujących się w prasie lokalnej oraz w na stronie internetowej Ośrodka artykułach dotyczących tematyki pieczy zastępczej. Celem było wskazanie zapotrzebowania oraz dostarczenie podstawowych informacji o zasadach pełnienia funkcji rodziny zastępczej. We współpracy z Urzędem Miasta Tychy konturowano od 2021 roku prowadzenie kampanii „Zaproś Miłość” na rzecz rodzicielstwa zastępczego. Celem kampanii było pozyskanie nowych kandydatów na rodziny zastępcze, propagowanie idei rodzicielstwa zastępczego.

W ramach kampanii ukazywały się artykuły prasowe, rozmieszczone zostały plakaty z Kampanii „Zaproś Miłość”. Rozdawane były ulotki oraz plakietki promujące rodzicielstwo zastępcze. W dniu 13 grudnia 2024r. podczas XVI Jarmarku Bożonarodzeniowego w Tychach rozpropagowywano ideę rodzicielstwa zastępczego, rozdawano ulotki oraz opłatki. Pracownicy Działu wraz z wolontariuszami aktywnie uczestniczyli w Jarmarku rozdawali ulotki, omawiali rodzicielstwo zastępcze z osobami zainteresowanymi. Wysłano listy do parafii na terenie Miasta z prośbą o rozpowszechnienie idei rodzicielstwa zastępczego. Na terenie Miasta ukazały się bilbordy i plakaty, ulotki z informacjami o rodzicielstwie zastępczym.

Prowadzono promocję rodzicielstwa zastępczego podczas pikniku, który odbył się w dniu 25 maja 2024r. - Piknik z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego, którego formułą było zaproszenie obecnych rodzin, jak również osób zainteresowanych tworzeniem pieczy zastępczej. Celem pikniku była integracja obecnych rodzin zastępczych, jak również udzielania szczegółowych informacji o idei rodzicielstwa zastępczego dla przyszłych kandydatów na rodzinę zastępczą. Na Piknik zostało zaproszonych 40 rodzin zastępczych, gdzie łączna liczba zaproszonych dzieci wynosiła ok. 70 wraz z dziećmi biologicznymi. Kontynuowano działania podstrony internetowej

https://www.mops.tychy.pl/zapros_milosc/index.html.

Rodziny zastępcze z Miasta Tychy włączone zostały w udział w projekcie „Deinstytucjonalizacja i wsparcie wojewódzkiej pieczy zastępczej” organizowanym przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Katowicach, w ramach którego miały możliwość skorzystania z pomocy i diagnostyki specjalistów oraz brały udział w turnusach rehabilitacyjnych.

Zgodnie z art. 191 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej.

- porozumienia z 14 Powiatami w sprawie ponoszenia przez te Powiaty kosztów utrzymania dzieci pochodzących z ich terenu a umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie Miasta Tychy. Na zasadach tych Porozumień w tyskich rodzinach zastępczych przebywało 21 dzieci pochodzących z terenu innych Powiatów. W tym przypadku inne powiaty pokrywają koszty objęcia opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej dla 19 dzieci. **Łączny koszt wyniósł: 327.423,23 zł**

Powiaty te pokrywają koszty objęcia opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej dla 19 dzieci. **Łączny koszt wyniósł: 75.911,03 zł**

- porozumienia z 18 Powiatami w sprawie ponoszenia przez Miasto Tychy kosztów utrzymania dzieci pochodzących z terenu naszego Powiatu a umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innych Powiatów. Na zasadach tych Porozumień w rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie innych Powiatów przebywało 36 dzieci pochodzących z Miasta Tychy. **Łączny koszt wyniósł – 629.666,53 zł**

W tym przypadku Miasto Tychy pokrywało koszty objęcia opieką koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej dla 29 dzieci. **Łączny koszt wyniósł: 115.448,72 zł**

W okresie od stycznia do grudnia 2024 roku realizowano następujące Porozumienia w sprawie ponoszenia przez Miasto Tychy kosztów utrzymania dzieci pochodzących z terenu Miasta Tychy a umieszczonych w placówkach opiekuńczo – wychowawczej na terenie innych powiatów:

- Powiat Kłobucki: 5 dzieci - **koszt: 342.619,39 zł**
- Powiat Zawierciański: 2 dzieci – **koszt: 158.877,71 zł**

- Powiat Buski: 1 dziecko – **koszt: 135.039,42 zł**
- Powiat Kazimierza Wielka- 3 dzieci- **koszt: 296.397,90 zł**
- Powiat Miechów- 2 dzieci- **koszt: 174.296,00 zł**
- Powiat Nowy Sącz – 2 dzieci **koszt: 100.130,36 zł**
- Miasto Nowy Sącz – 2 dzieci **koszt: 204.211,32 zł**
- Miasto Przemyśl – 2 dzieci **koszt: 132.666,22 zł**
- Od stycznia do grudnia 2024r. realizowano również 1 Porozumienie z Województwem Podkarpackim - Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Rzeszowie w sprawie ponoszenia przez Miasto Tychy kosztów utrzymania dzieci w placówce opiekuńczo-terapeutycznej. Natomiast od sierpnia 2024r. zawarto kolejne porozumienia w związku z umieszczeniem 2 dzieci w placówce opiekuńczo-terapeutycznej : **koszt- 193.925,26 zł**

Łączny koszt wyniósł 1.738.163,58 zł.

W placówkach opiekuńczo –wychowawczych poza miastem Tychy przebywały dzieci umieszczone tam ze względu na brak miejsc w funkcjonujących na terenie miasta placówkach: Placówce Pieczy Zastępczej „Kwadrat”, Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej nr 1 oraz Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej nr 2.

W okresie od stycznia do grudnia 2024 roku realizowano 1 Porozumienie w sprawie ponoszenia przez powiat bieruńsko-lędziński kosztów utrzymania dziecka umieszczonego w placówce opiekuńczo – wychowawczej na terenie Miasta Tychy.

Łączny koszt wyniósł 86.156,10 zł.

Od stycznia do grudnia 2024r. zgodnie z art. 18 ust. 3 Ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych finansowano pobyt dla dzieci pozbawionych opieki z Miasta Tychy przebywających zgodnie z postanowieniem sądu w zakładach opiekuńczo-leczniczych, pielęgnacyjno-opiekuńczych lub w zakładzie rehabilitacji leczniczej. Sąd podejmuje decyzję o umieszczeniu w zakładach opiekuńczych w stosunku do dzieci, które z uwagi na swój stan zdrowia wymagają specjalistycznej, medycznej, całodobowej opieki i rehabilitacji. Miesięczna opłata za wyżywienie i zakwaterowanie dziecka w powyższych placówkach jest nie mniejsza niż 200% najniższej emerytury i tym samym zależna od jej wysokości.

Od stycznia do grudnia 2024r. realizowano następujące Porozumienia i Umowy w sprawie ponoszenia przez Miasto Tychy kosztów utrzymania dzieci pozbawionych opieki rodziców i pochodzących z terenu Miasta Tychy a umieszczonych w zakładach opiekuńczo-leczniczych:

- -Częstochowa - 3 dzieci
- -Kraszewo-Czubaki -1 dziecko
- - Kamieniec Zbrostawice -1 dziecko
- -Rydułtowie -1 dziecko
- - Wierzbice -1 dziecko

Łączny koszt w 2024 roku wyniósł 255.930,68 zł

Realizacja Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej

Zgodnie z założeniami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań powiatu należy opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych. Program ten popularyzuje konieczność tworzenia zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem rodzin zastępczych. Potrzeby w tym zakresie nie maleją. Wciąż wiele dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej potrzebuje stabilnego, rodzinnego środowiska w którym doświadczy prawidłowych relacji oraz będzie mogło rozwijać swój potencjał i kreować poczucie własnej wartości. W działaniach na rzecz rodzicielstwa zastępczego szczególny nacisk został położony na:

- promowanie zastępczych form opieki rodzinnej,
- pozyskiwanie kandydatów do sprawowania zastępczych form opieki poprzez tworzenie i rozwój infrastruktury rodzin zastępczych zawodowych niespokrewnionych z dzieckiem oraz zapewnienie kompleksowego wsparcia w ich funkcjonowaniu. Program zakłada również coroczną organizację Pikniku z okazji Dnia Rodzicielstwa Zastępczego, który jest atrakcyjną formą integracji rodzin zastępczych oraz okazją do promowania rodzicielstwa zastępczego.

Program jest dokumentem otwartym i może podlegać okresowej weryfikacji i modyfikacji.

Podczas roku 2024 trwały rozmowy z 17 rodzinami zainteresowanymi tworzeniem rodzinnej pieczy zastępczej. W wyniku rozmów 15 osób zadeklarowało chęć podjęcia roli rodziny zastępczej i złożyło prośby o udział w procedurze kwalifikacyjnej oraz w szkoleniu.

Przeprowadzono w 2024r. jedną edycję szkolenia, która zakończyła się w styczniu 2024r. W procedurze wstępnej kwalifikacyjnej wzięło udział 15 osób, które otrzymały kwalifikacje wstępne.

Odpłatność rodziców biologicznych za pobyt dzieci w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo - wychowawczych

Rodzice których dzieci przebywają w rodzinie zastępczej lub w placówce opiekuńczo - wychowawczej są zobowiązani do ponoszenia odpłatności za pobyt dzieci.

Łącznie w 2024r. wydano 496 decyzji dotyczących ponoszenia odpłatności rodziców biologicznych dzieci przebywających w placówkach lub rodzinach zastępczych:

- w 134 decyzjach zobowiązano rodziców biologicznych dzieci do ponoszenia odpłatności ;
- w 113 przypadkach odstąpiono od nałożenia odpłatności co wiąże się z faktem, iż rodzina wykazała się dochodem poniżej kryterium dochodowego, bądź reprezentowaniem przez kuratora gdy nie można ustalić miejsca zamieszkania lub , gdy rodzic został zobowiązany na podstawie decyzji administracyjnych do ponoszenia opłaty za pobyt dwójki dzieci
- w 249 przypadkach umorzono nałożoną odpłatność z uwagi na okoliczności o których szczegółowo mówi Uchwała Rady Miasta Tychy nr XVI/326/20 z dnia 30 kwietnia 2020r. ze zm.

Usamodzielnienie wychowanków z placówek

W roku 2024 placówki opuściło 21 wychowanków i rozpoczęło proces usamodzielnienia, z czego:

- 21 osób opuściło tyskie placówki opiekuńczo-wychowawcze: Placówkę Pieczy Zastępczej „Kwadrat”- 9 osób, Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą nr 1 – 5 osób, Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą nr 2 – 7 osób, (opiekunami usamodzielnienia zostali wyznaczeni wychowawcy placówek), z czego 21 osób podjęło współpracę z pracownikiem socjalnym Działu Pieczy Zastępczej
- 3 osoby opuściły inne placówki opiekuńczo - wychowawcze
- 6 osób opuściło Młodzieżowe Ośrodki Wychowawcze, Zakład Poprawczy i Młodzieżowe Ośrodki Socjoterapii.

Łącznie proces usamodzielnienia rozpoczęło 28 osób, które opuściły różne typy placówek w roku 2024r. :

- 1 osoba skorzystała z pomocy na zagospodarowanie w formie rzeczowej, średnio w wysokości 5.511,00 zł,
- 4 osoby skorzystały z pomocy pieniężnej na usamodzielnienie w łącznej wysokości 31.601,00 zł

Pomoc rzeczowa na zagospodarowanie i pieniężna na usamodzielnienie była realizowana zgodnie z planem usamodzielnienia z przeznaczeniem na poprawę warunków mieszkaniowych oraz zakup pomocy szkolnej, np. komputera.

Ponadto:

- pomoc na kontynuowanie nauki pobierało 182 wychowanków placówek.
- 5 osobom uchylono decyzje przyznające pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki. Głównym powodem było zaprzestanie kontynuowania nauki
- 1 osoba usamodzielniała się i zakończyła proces usamodzielnienia

Usamodzielnienia wychowanków z rodzin zastępczych

W roku 2024 w rodzinie zastępczej uzyskało pełnoletniość 17 osób.

Większość osób -14 pozostało w rodzinie zastępczej do czasu ukończenia szkoły nie dłużej jednak niż do 25 roku życia.

W roku 2024, osiem osób skorzystało z pomocy na zagospodarowanie w formie pieniężnej. Pomoc ta była realizowana zgodnie z planem usamodzielnienia wszystkich wychowanków, objętych procesem usamodzielnienia. W większości pomoc ta była realizowana na poprawę warunków mieszkaniowych lub zakup pomocy naukowej w postaci komputera. Wysokość pomocy wynosiła łącznie 19.747,00 zł.

8 osób skorzystało z pomocy pieniężnej na usamodzielnienie. Średnio wysokość tej pomocy wyniosła 6.678,00 zł. Pomoc ta była przeznaczona na zaspokojenie ważnej potrzeby życiowej, w tym: na poprawę warunków mieszkaniowych.

W roku 2024 łącznie procesem usamodzielnienia było objętych 63 osób opuszczające rodziny zastępcze, z czego:

- 18 osób mieszkających na terenie naszego miasta i otrzymujących pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki z naszego ośrodka
- 18 osób objętych procesem usamodzielnienia na terenie naszego miasta, którzy tu zamierzają się osiedlić, z nimi jest prowadzona praca socjalna oraz wywiady środowiskowe przez pracowników naszego ośrodka. Osoby te otrzymują świadczenie z innych powiatów.
- 22 osoby, które nie otrzymują pomocy na kontynuowanie nauki, ale są w procesie usamodzielnienia
- 5 osób otrzymujących pomoc z tutejszego Ośrodka, ale mieszkających poza Tychami.

Ponadto na dzień 31.12.2024r. 29 wychowanków objętych procesem usamodzielnienia pozostaje w rodzinach zastępczych. Osoby mają wyznaczonych opiekunów usamodzielnienia, sporządzone programy usamodzielnienia. Wychowankowie nie otrzymują świadczeń na kontynuowanie nauki, ponieważ świadczenia na pokrycie kosztów zwianych z ich utrzymaniem otrzymują rodziny zastępcze do czasu ukończenia nauki nie dłużej jednak niż do ukończenia 25 roku życia.

Mieszkanie treningowe

W 2024r. w mieszkaniach treningowych w Tychach przebywało łącznie 11 osób w tym:

- 4 wychowanków rodziny zastępczej,
- 7 wychowanków placówek

Wszyscy mieszkańcy mają wyznaczonych opiekunów usamodzielnienia, sporządzone zostały indywidualne programy usamodzielnienia. Dodatkowo mieszkańcy podpisują regulamin pobytu w mieszkaniach chronionych- treningowych. Wychowankowie mają możliwość pozostania w mieszkaniu chronionym do czasu usamodzielnienia się, otrzymania mieszkania z zasobów gminy lub pozyskania środków na wynajem lokalu. Miesięczna opłata za pobyt ustalana jest na poziomie 10% dochodu własnego osoby w nim przebywającej, nie więcej jednak niż wynosi koszt utrzymania jednego mieszkańca zgodnie z Zarządzeniem nr 0050/16/2023 Prezydenta Miasta Tychy z dnia 16 stycznia 2024 wynosił 583,09 zł miesięcznie.

Interwencje

Do działań o charakterze interwencyjnym zalicza się min. interwencyjne umieszczania dzieci w pogotowiach rodzinnych i placówkach opiekuńczo - wychowawczych. Umieszczenia takie następują w wyniku bezpośredniego zagrożenia zdrowia, bezpieczeństwa czy też życia dziecka lub na postanowienie Sądu Rodzinnego z klauzulą natychmiastowej wykonalności. W 2024 roku umieszczono:

- 1 dziecko w pogotowiu rodzinnym
- 2 dzieci w placówce opiekuńczo – wychowawczej
- 1 dziecko w rodzinie spokrewnionej

Skierowania do Placówki Pieczy Zastępczej

W roku 2024 wydano 13 skierowań do placówki opiekuńczo – wychowawczej w Tychach. Na dzień 31.12.2024r. na umieszczenie w instytucjonalnej pieczy zastępczej oczekuje 15 dzieci.

Ponadto ze względu na brak miejsc w placówce opiekuńczo-wychowawczej poza Miastem Tychy umieszczono 8 dzieci w placówce opiekuńczo-wychowawczej, gdzie skierowanie wydały inne powiaty tj. powiat Zawierciański oraz powiat Nowosądecki, Miasto Przemyśl, powiat Kłobucki oraz Miasto Rzeszów.

II. Pomoc instytucjonalna

1. Specjalistyczna Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Wsparcia Dziennego

Filia Placówki Wsparcia Dla Dzieci i Młodzieży „BAZA” Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach funkcjonuje na podstawie przepisów Ustawy o Pomocy Społecznej – w oparciu o rozdział 3 Ustawy o Wspieraniu Rodziny i Systemie Pieczy Zastępczej z dnia 9 czerwca 2011r. (Dz.U. z dnia 21 lipca 2011r.). Placówka przeznaczona jest dla 20 dzieci w wieku 6-15 lat z rodzin dysfunkcyjnych przejawiających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Celem działalności Placówki jest:

- wspieranie rodziny w sprawowaniu jej podstawowych funkcji związanych z opieką i wychowaniem,
- pomoc psychologiczno – pedagogiczna,
- zapewnienie opieki i bezpieczeństwa w czasie wolnym,
- podejmowanie działań wychowawczych i profilaktycznych,
- wspieranie w nauce i odrabianiu zadań domowych,
- indywidualna pomoc specjalistyczna,
- rozwijanie zainteresowań,
- współpraca ze środowiskiem rodzinnym i szkolnym,
- współpraca z organizacjami i instytucjami pracującymi na rzecz dziecka i rodziny.

„BAZA” Placówka Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach w 2024 roku objęła swoją opieką **75** dzieci z **54** środowisk- dane dotyczące obu Placówek, z czego przy ul. Batorego 57 – **45** dzieci z **35** środowisk, a przy ul. Katowickiej 229 – **30** dzieci z **19** środowisk. W Placówce zatrudnieni są: kierownik, psycholog, 4 wychowawców w pełnym wymiarze czasu pracy. W ramach prac społecznie użytecznych zatrudnione były 2 osoby, współpracowaliśmy również z 5 wolontariuszami.

W 2024 roku do Placówki uczęszczało:

- **35 dzieci** wychowujących się w rodzinach niepełnych,
- **23 dzieci** z rodzin z problemem alkoholowym
- **12 dzieci** z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego z PPP
- **12 dzieci** z opinią z PPP o dostosowaniu wymagań edukacyjnych do potrzeb i możliwości dziecka
- **7 dzieci** objętych stałą kontrolą i leczeniem psychiatrycznym
- **9 dzieci** uchodźców z Ukrainy
- **9 dzieci** z orzeczeniem o niepełnosprawności
- **3 dzieci** w trakcie diagnozy w PPP

Do Placówki uczęszczają dzieci z różnych środowisk, niejednokrotnie dobrze sytuowanych finansowo, nie korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej, mających jednak problemy rodzinne i wychowawcze. Do najczęściej zgłaszanych przez rodziców oraz obserwowanych przez pracowników Placówki problemów wychowanków należą m.in.: zaburzenia zachowania, problemy w nauce, trudności wynikające ze zdiagnozowanych deficytów (orzeczenia o niepełnosprawności, opinie z PPP, leczenie psychiatryczne). Nadal utrzymującym się zjawiskiem jest również znaczne obniżenie progu wiekowego pierwszej inicjacji nikotynowej, korzystania z e - papierosów, inicjacji alkoholowej oraz dokonywania drobnych kradzieży w okolicznych sklepach. Pomimo przeprowadzenia wielu zajęć i rozmów z dziećmi i rodzicami, skuteczność tych oddziaływań jest ograniczona ze względu na dużą akceptację rówieśniczą tych zachowań oraz brak prawidłowych wzorców i bezradność rodziców w tym zakresie. Tylko część wychowanków wychowuje się w rodzinach, w których występuje problem alkoholowy (**23 dzieci**), bezrobocie czy też deklarowana bezradność sprawach opiekuńczo-wychowawczych. **35 dzieci** wychowywało się w rodzinach niepełnych. Samotne rodzicielstwo powoduje rozluźnienie bądź zerwanie kontaktów dziecka z drugim rodzicem, co wpływa niekorzystnie na jego rozwój społeczno-emocjonalny, obniża samoocenę, powoduje brak zaufania do dorosłych. Samotnie wychowujący rodzic, w większości aktywny zawodowo, najczęściej skupia się na zaspakajaniu potrzeb materialnych swojej rodziny. Odbywa się to jednak kosztem spędzonego wspólnie z dziećmi czasu i poświęcania im uwagi. Dzieci rekompensują sobie te potrzeby w najbliższym otoczeniu, czerpiąc z niego niejednokrotnie niewłaściwe wzorce i zachowania.

W 2024 roku w Placówce realizowane były następujące programy specjalistyczne:

- program profilaktyczno – edukacyjny „Megamocni”
- program socjoterapeutyczny „Moc emocji”,
- program zajęć dla rodziców „Megamocni rodzice”,
- program bajkoterapeutyczny „Bajki pomagajki”

W Placówce Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży „BAZA” w 2024 roku realizowany był program profilaktyczno – edukacyjny „**Megamocni**”, mający na celu:

- wzmacnianie u dzieci i młodzieży wiary we własne możliwości oraz rozwijanie poczucia wpływu na swoje życie,
- nabycie umiejętności ochrony przed różnymi formami krzywdzenia,
- poznanie sposobów prowadzenia zdrowego stylu życia,

- unikanie szkodliwych dla zdrowia zachowań.

Dodatkowo dzieci rozwijały umiejętności związane z gospodarowaniem czasem wolnym oraz budowaniem motywacji wewnętrznej, poznały znaczenie współpracy w grupie oraz konsekwencje niewłaściwych zachowań społecznych. Podczas zajęć wykorzystywano zróżnicowane metody, takie jak: burza mózgów, praca metodą projektową, scenki sytuacyjne, dyskusje i pogadanki, co znacząco zwiększało atrakcyjność zajęć. Dzieci pracowały zarówno indywidualnie, jak i w grupach, co dawało każdemu uczestnikowi możliwość zaangażowania się i wykazania swoimi umiejętnościami. Szczególnym zainteresowaniem dzieci cieszyły się zajęcia praktyczne, podczas których wychowankowie pod opieką wychowawcy przygotowywali soki, ciastka, gofry oraz zdrowe kanapki według własnych pomysłów. Podczas tych zajęć dzieci uczyły się również przepisów BHP, szczególnie dotyczących bezpiecznego używania ostrych i gorących narzędzi, takich jak nóż czy piekarnik, oraz zasad higieny i porządku przy stanowisku pracy.

Równolegle z zajęciami profilaktyczno-edukacyjnymi realizowane były również zajęcia socjoterapeutyczne pod nazwą „**Moc emocji**” skierowane do wychowanków Placówki zagrożonych niedostosowaniem społecznym w celu podniesienia ich kompetencji emocjonalno-społecznych. Głównymi założeniami programu socjoterapeutycznego „Moc emocji” było poznawanie mechanizmów funkcjonowania społecznego, rozwijanie umiejętności wyrażania emocji w sposób akceptowalny społecznie oraz kształtowanie inteligencji emocjonalnej wychowanków Placówki. Wszystkie zaplanowane tematy zostały zrealizowane podczas cotygodniowych zajęć, w których uczestniczyły dzieci obecne w danym dniu na zajęciach. W trakcie programu dużym zainteresowaniem cieszyły się zajęcia poświęcone technikom radzenia sobie ze stresem, w szczególności słuchanie muzyki i opowiadań relaksacyjnych. Wśród uczestników zajęć nadal zauważalne są problemy z niską samooceną oraz brakiem przygotowania do spokojnej, konstruktywnej rozmowy na trudne tematy.

Innowacyjnym programem w tym roku był program bajkoterapeutyczny „**Bajki pomagajki**” mający na celu promowanie czytelnictwa, szczególnie jako sposobu na rozwój, kształtowanie osobowości oraz wsparcie w radzeniu sobie w trudnych sytuacjach. Poprzez czytanie bajek uczestnicy mogli odkrywać wartości i zrozumieć emocje, co pozytywnie wpłynęło na ich rozwój emocjonalno-społeczny. Celem programu bajkoterapeutycznego było zwiększenia samooceny i pewności siebie u dzieci, aby lepiej radzili sobie w sytuacjach trudnych. Dzięki wspólnemu analizowaniu bajek dzieci miały szansę lepiej zrozumieć złożoność emocji i nauczyć się zdrowych sposobów wyrażania ich oraz zarządzania nimi. Starano przekazać

dzieciom jakie wartości są najważniejsze w życiu każdego człowieka oraz jak niwelować lęki, z którymi mierzą się w codziennym życiu. W trakcie realizacji programu starano się, aby dzieci zdobyły wiedzę na temat krzywdzenia i przemocy oraz sposobów radzenia sobie w takich sytuacjach. Istotne było również, aby widziały, gdzie mogą zwrócić się po pomoc. Program bajkoterapeutyczny cieszył się dużym zainteresowaniem wśród dzieci, które bardzo chętnie brały w nim udział i angażowały się w dyskusje. Uczestnicy swobodnie wypowiadali się na temat omawianych bajek, a także chętnie dzielili się swoimi przemyśleniami i emocjami związanymi z przedstawianym problemem. Obserwując dzieci, można było zauważyć, jak istotne było dla nich dzielenie się swoimi przeżyciami i spostrzeżeniami, co przyczyniło się do wzrostu ich pewności siebie.

W Placówce Wsparcia Dla Dzieci i Młodzieży „Baza” prowadzone były również zajęcia arteterapeutyczne **„Spotkania z wyobraźnią”** pobudzające zainteresowania plastyczne dzieci, wszechstronne rozwijanie zdolności, wdrażanie do konstruktywnego spędzania wolnego czasu. Udział w zajęciach umożliwił im ujawnienie własnych myśli i uczuć oraz obrazu świata widzianego z ich perspektywy. Rozwinął również ekspresję i umiejętności artystyczne oraz zdolność do działania i osiągania celu. Zajęcia plastyczne sprawiały dzieciom dużo przyjemności, miały charakter zabawy, podczas której dzieci uzewnętrzniały swoje stany emocjonalne, uwarżliwiały się na piękno przyrody, wypowiadały się poprzez własną twórczość.

W celu podniesienia skuteczności oddziaływań profilaktycznych i wychowawczych Placówka corocznie prowadzi również zajęcia dla chętnych rodziców wychowanków, w tym roku pod hasłem **„Megamocni rodzice”**, którego głównym celem było podniesienie kompetencji wychowawczych rodziców oraz uwarżliwienie na problem krzywdzenia dzieci. Podczas spotkań dla rodziców wykorzystywane były różnorodne metody pracy takie jak rozmowa tematyczna, burza mózgów, praca w grupach oraz pogadanki. Rodzice chętnie uczestniczyli w spotkaniach oraz aktywnie angażowali się w dyskusje, dzieląc się własnymi doświadczeniami i pomysłami, co wzbogacało przebieg zajęć i wносиło cenne perspektywy do dalszych rozmów. Spotkania były prowadzone w formie zajęć psychoedukacyjnych, pomocy poradniczo-informacyjnej oraz niejako grupy wsparcia. Udział w zajęciach umożliwił pogłębienie wiedzy i umiejętności pozwalających określić granice w relacjach z dzieckiem, zrozumieć i zaakceptować uczucia dziecka, poprawić komunikację w rodzinie. Ważnym aspektem programu było również podniesienie świadomości na temat krzywdzenia dzieci i zagrożeń w Internecie oraz zapoznanie się z pojęciem fonoholizmu i jego skutkami dla zdrowia dziecka.

Placówka oprócz wyżej wymienionych zajęć, oferowała również wychowankom wiele ciekawych, rozwijających pasję i zainteresowania aktywności oraz różne okolicznościowe atrakcje wynikające z Roczego Planu Placówki.

W styczniu dzieci uczestniczyły w:

- Spotkaniu Karnawałowym z rodzicami,
- Balu Karnawałowym z konkursami i zabawami,
- Obchodach Dnia Babci i Dziadka z seniorami z DDPS „Wrzos”.

W okresie ferii zimowych zorganizowane zostały:

- wyjście do kina na film „Akademia Pana Kleksa”,
- wyjście do kina na film „Pan Zabawka”,
- wyjazd do Jump Word i Centrum Rozrywki Guliwer,
- wyjście do McDonald's dla dzieci występujących w jasełkach,
- spotkanie integracyjne dla dzieci z obu Placówek,
- spotkanie z dzielnicowym na temat bezpiecznych zachowań podczas ferii zimowych.

W okresie świąt wielkanocnych przeprowadzony został w Placówce **II Międzyświatlicowy Konkurs Plastyczny pod hasłem „Wielkanocna pisanka”**, w którym wzięło udział 17 prac plastycznych. Wszystkie uczestniczące w konkursie dzieci otrzymały okolicznościowe dyplomy oraz nagrody i upominki.

1 czerwca z okazji Dnia Dziecka dla starszych wychowanków zostało zorganizowane wyjście do Ninja Parku, natomiast dla młodszych wychowanków do Centrum Rozrywki 4KIDS. W czasie wakacji odbył się Piknik Rodzinny z wieloma atrakcjami (dmuchańce, wata cukrowa, kiełbaski z grilla, loteria fantowa, gry i zabawy integracyjne), w którym uczestniczyły rodziny naszych wychowanków. Rodzice zaangażowali się w organizację pikniku poprzez dary stołu w formie własnych wypieków i przekąsek.

W okresie wakacji letnich odbyły się 4 całonocne wycieczki:

- 4 lipca 2024r. - Ustroń Polana Czantoria Wielka
- 25 lipca 2024r. - Góra Żar

- 7 sierpnia 2024r. - Brenna Chlebowa Chata
- 29 sierpnia 2024r. - Legendia

Poza wycieczkami całodniowymi w okresie wakacji wychowankowie uczestniczyli również w wyjściach zorganizowanych:

- Basen miejski,
- OW Paprocany,
- Tyska Galeria Sportu,
- Komenda Miejska,
- Park Miejski Solidarności,
- Park Jaworek,
- Mediateka,
- Tężnia Solankowa,
- Park Linowy Paprocany,
- Multikino – „W głowie się nie mieści”,
- Mc Donald's.

Dodatkowo po rozpoczęciu roku szkolnego w Dniu Edukacji zorganizowane zostało wyjście do Jump Word, i Centrum Rozrywki Guliwer.

Udział wychowanków w wycieczkach i wyjściach zorganizowanych wpłynął na ich integrację oraz kształtowanie kultury współżycia w grupie rówieśniczej, naukę aktywnego spędzania czasu wolnego na świeżym powietrzu, możliwość sprawdzenia się w innych niż codzienne sytuacjach, uczenie się wzajemnej odpowiedzialności. Na organizację wypoczynku letniego oraz wyjść zorganizowanych w trakcie roku szkolnego przeznaczono łącznie **23 997,40 zł**. Z wyjazdów wakacyjnych w ubiegłym roku skorzystało **50 dzieci**. Natomiast z półkolonii letnich skorzystało 51 wychowanków. W trakcie roku szkolnego 47 dzieci uczestniczyło również w cotygodniowych wyjściach na basen finansowanych przez Wydział Rozwoju Aktywności Obywatelskiej UM Tychy.

W grudniu dzieci uczestniczyły w Wigilii zorganizowanej przez Placówkę na terenie DDPS „Wrzos”, podczas której otrzymały upominki świąteczne. Zorganizowane zostało również w obu placówkach spotkanie opłatkowe dla rodziców, podczas którego dzieci zaprezentowały występ świąteczny przygotowany pod okiem wychowawców. Dzięki hojności Teatru Belfegor z Tychów chętne dzieci uczestniczyły wraz ze swoimi rodzicami w przedstawieniu świątecznym „Święta dr Dolittle'a” w dniu 26 grudnia 2024r.

W Placówce kierownik, wychowawcy, psycholog prowadzili pogadanki grupowe, jak i indywidualne rozmowy z dziećmi dotyczące bieżących potrzeb wychowanków, sytuacji wzbudzających niepokój dzieci, umiejętności współpracy, trudności w nawiązywaniu prawidłowych relacji rówieśniczych, higieny osobistej, pozytywnych sposobów rozwiązywania konfliktów, motywowania do podejmowania różnych działań. Rozmowy dotyczyły przede wszystkim zachowania bezpieczeństwa w świetlicy oraz poza Placówką, zasad pracy w grupie, okazywania szacunku rówieśnikom i osobom dorosłym, zasad kulturalnego zachowania się itp. Dzieciom mającym trudności w opanowaniu wiadomości i umiejętności edukacyjnych udzielano pomocy poprzez organizowanie indywidualnej pomocy w nauce, odrabianiu zadań domowych, zajęć wyrównawczych pod opieką wychowawców i wolontariuszy. Dodatkowo wychowankowie byli wdrażani do samodzielności poprzez mobilizowanie do codziennego, systematycznego odrabiania zadań domowych oraz poprawy frekwencji szkolnej. W celu udzielenia skutecznego i kompleksowego wsparcia pracownicy regularnie kontaktowali z pedagogami szkolnymi, wychowawcami, kuratorami.

Placówka przy ul. Katowickiej 229 została doposażona w zmywarko-wyparząrkę, a do Placówki przy ul. Batorego 57 zakupione zostały meble. Ponadto Placówka w tym roku pozyskała sponsora firmę Ruland Engineering & Consulting Sp. z o. o, która przekazała Placówce kwotę **5 000,00 zł**. Dzięki tej darowiźnie zakupiliśmy ekspresowy namiot ogrodowy z obciążnikami i torbą do przechowywania, wynajęliśmy dmuchańce na Pikinik Rodzinny oraz zorganizowaliśmy w okresie wakacji wyjście do Parku Linowego dla dzieci z obu Placówek.

W 2024r. wydano łącznie **7 747** posiłków za kwotę **30 988,00 zł**. W grudniu zorganizowany został również obiad wigilijny dla wychowanków połączony z wręczeniem upominków świątecznych. Na organizację Wigilii przeznaczono **1 624,00 zł**, natomiast na paczki świąteczne i mikołajowe wydano **4 087,00 zł**.

2. Noclegownia Miejska

Noclegownia Miejska w Tychach realizuje zadania gminy o charakterze obowiązkowym. Placówka świadczy usługi bezdomnym mężczyznom z terenu miasta Tychy. Zapewnia 50 miejsc noclegowych stacjonarnych. Dodatkowo jedna sala w okresie jesienno-zimowym tj. od października do kwietnia pełni funkcję Ogrzewalni.

Głównym celem Noclegowni Miejskiej w Tychach jest ochrona zdrowia i życia osób w kryzysie bezdomności. Placówka ma za zadanie zabezpieczyć podstawowe potrzeby życiowe tych osób przebywających na terenie miasta Tychy w postaci: schronienia, posiłku, kąpieli oraz zmiany odzieży.

Praca socjalna z osobami bezdomnymi polega przede wszystkim na:

- przeciwdziałaniu zjawisku bezdomności,
- mobilizowaniu do wyjścia z uzależnienia od alkoholu i środków psychoaktywnych,
- złożeniu wniosku o przydział mieszkania,
- informowania o bezpłatnych poradach prawnych,
- odtwarzaniu dokumentów /dowód osobisty, świadectwa pracy, świadectwa szkolne/,
- kontakt z Urzędem Pracy,
- mobilizowaniu i poszukiwaniu pracy,
- dostęp do służby zdrowia,
- pomocy w ustaleniu stopnia niepełnosprawności,
- pomocy w ustaleniu świadczeń z ZUS,
- umieszczeniu w Domu Pomocy Społecznej,
- wzmacnianiu osób w poszukiwaniu swoich własnych zasobów i możliwości w drodze do usamodzielnienia.

Osoby bezdomne mają za zadanie ściśle współpracowanie z pracownikiem socjalnym w rozwiązywaniu swojej trudnej sytuacji życiowej oraz przestrzegania regulaminu obowiązującego na terenie Noclegowni Miejskiej w Tychach.

W miesiącach od stycznia do grudnia 2024r Noclegownia Miejska udzieliła pomocy 108 osobom bezdomnym. Schronienie jest udzielane bezpłatnie i nie jest wymagana decyzja administracyjna na pobyt.

Sytuacja finansowa osób korzystających z pomocy Noclegowni Miejskiej w Tychach przedstawiała się następująco:

- 15 osób posiadało własne świadczenia w postaci emerytury lub renty,
- 17 osób korzystało z zasiłku stałego,
- 2 osoby otrzymywało świadczenie ZUS z uzupełnionym zasiłkiem stałym
- 24 osobom wypłacono świadczenie w postaci zasiłku okresowego,
- 12 osobom została udzielona pomoc w postaci prawa dostępu do świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych

Spośród podopiecznych Noclegowni na klucze do mieszkań z zasobów gminy oczekują trzy osoby. Dwie osoby zostały umieszczone w DPS. Sześciorgu osobom udało się opuścić Noclegownię i wynająć kwaterę.

Od stycznia 2024r zgodnie z ustawą o pomocy społecznej osoby bezdomne korzystają na terenie Noclegowni z jednego gorącego posiłku .Posiłki są finansowane na podstawie decyzji z wieloletniego programu rządowego „Posiłek w szkole i w domu”. Pomocą tą objęto 48 osób.

Na terenie placówki zorganizowane zostało śniadanie wielkanocne, w którym uczestniczyło 40 osób. Dodatkowo został zamówiony obiad w formie drugiego dania na dwa dni świąteczne dla osób bezdomnych przebywających w Noclegowni .

W okresie świąt Bożego Narodzenia 47 osób skorzystało z poczęstunku Wigilijnego. W Wigilię i pierwszy dzień świąt Bożego Narodzenia zamówiono dodatkowo obiady w formie drugiego dania oraz produkty żywnościowe, które podopieczni spożywali przez cały okres świąteczny.

W okresie od stycznia do grudnia 2024 roku w poszczególnych miesiącach przebywała następująca liczba osób.

Miesiące 2024r	Ilość osób
Styczeń	61

Luty	55
Marzec	56
Kwiecień	55
Maj	56
Czerwiec	49
Lipiec	49
Sierpień	46
Wrzesień	43
Październik	41
Listopad	49
Grudzień	58

Rozpiętość wiekowa mężczyzn w kryzysie bezdomności korzystających z Noclegowni Miejskiej w Tychach przedstawia się następująco:

Przedział wiekowy	Ilość osób
18-39	19
40-59	51
60-64	18
65-74	17
75-79	3
80+	0

Wśród osób przebywających lub zgłaszających się do Noclegowni Miejskiej w Tychach wzrasta liczba osób, u których występują złożone dolegliwości zdrowotne. Najczęściej są to choroby układu krążenia, układu oddechowego i narządu ruchu. Schorzenia te spowodowane są zwykle przez niezdrowy tryb życia, używki (w tym głównie alkohol), przebywanie w skrajnych warunkach atmosferycznych, brak systematyczności w leczeniu zdiagnozowanych wcześniej chorób, unikanie kontaktów ze służbą zdrowia.

W przypadku osób chorych i niepełnosprawnych głównym elementem pracy z nimi jest

- pomoc w uzyskaniu dostępu do usług służby zdrowia,
- pomoc w kontaktach z lekarzem,
- pomoc w umawianiu wizyt w poradni podstawowej opieki zdrowotnej oraz poradniach specjalistycznych,
- transport do lekarza pierwszego kontaktu i specjalisty,
- monitorowanie systematycznego leczenia i zażywania leków,
- pomoc w organizacji pobytu w szpitalu.

Osoby w kryzysie bezdomności, których stan zdrowia znacznie się pogorszył uzyskują pomoc w skompletowaniu i złożeniu wniosku o ustalenie stopnia niepełnosprawności. Osoby te, po przyznaniu umiarkowanego lub znacznego stopnia niepełnosprawności, niezdolne do pracy mogą ubiegać się o pomoc finansową z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach w postaci zasiłku stałego wraz z opłatą składki na ubezpieczenie zdrowotne. Zasiłek stały i składka zdrowotna są przyznawane na okres trwania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności. Klienci, którzy nie posiadają własnego dochodu lub o dochodzie do wysokości kryterium osoby samotnie gospodarującej i nie mogą być zarejestrowani w Powiatowym Urzędzie Pracy a wymagają systematycznego leczenia, stosowania lekarstw lub innych środków medycznych mogą się starać o pomoc w formie dostępu do świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych, który jest przyznawany na okres 90 dni. Dodatkowo osoby współpracujące z pracownikiem socjalnym mogą ubiegać się o finansowy zasiłek okresowy lub celowy na pokrycie kosztów leków. Pomimo dużego wkładu pracowników placówki w poprawę funkcjonowania osób w kryzysie bezdomności oraz polepszenie ich stanu zdrowia zdarzają się osoby, które są po leczeniu szpitalnym i wymagają dalszego leczenia lub rehabilitacji. W takich przypadkach staramy się wspierać i motywować do podejmowania dalszego leczenia w przychodniach POZ, poradniach specjalistycznych oraz poradniach dla osób z zaburzeniami psychicznymi. W sytuacji osób z dużymi problemami zdrowotnymi mającymi problemy z samodzielnym funkcjonowaniem ale rokującymi na poprawę stanu zdrowia proponujemy przeniesienie do schronisk z usługami opiekuńczymi. W 2024r współpracowaliśmy ze schroniskiem w Rybniku „Stowarzyszenie JP II Pomoc Potrzebującym Rybnicki Bank z drugiej ręki”.

3. Ośrodek Interwencji Kryzysowej

Podstawowym zadaniem Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Tychach jest zapewnienie pomocy osobom i rodzinom będącym w stanie kryzysu. Celem interwencji kryzysowej jest

przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności.

Ośrodek realizował zadania poprzez udzielanie specjalistycznej pomocy psychologicznej, pedagogicznej, socjalnej, pomocy w ramach schronienia oraz pomocy w formie przyznania miejsc w mieszkaniach treningowych na terenie Ośrodka Interwencji Kryzysowej.

W okresie sprawozdawczym udzielano wsparcia w formie osobistych konsultacji, interwencji jak również przy użyciu zdalnych środków komunikacji. Schronienie w OIK dostępne było całą dobę.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r. z pomocy Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Tychach skorzystało 371 osób (osoby liczone jeden raz bez względu na to z ilu form wsparcia skorzystały). Problemem dominującym z jakim zgłaszano się do Ośrodka była przemoc domowa. W okresie sprawozdawczym było to 61 osób. Przyczyny zgłoszeń do OIK obrazuje poniższa tabela.

Zestawienie liczbowe - przyczyny zgłoszeń do OIK

L.p	Główne przyczyny zgłoszenia się do OIK w okresie I-XII 2024 r.	Liczba osób
1.	Przemoc domowa	61
2.	Rozwód/rozstanie	28
3.	Uzależnienie	12
4.	Śmierć bliskiej osoby- żałoba	12
5.	Choroba	6
6.	Choroba bliskiej osoby	8
7.	Bezdomność	37
8.	Trudności wychowawcze	71
9.	Niespodziewane wydarzenie losowe (np. wypadek)	1
10.	Nagła utrata pracy/przejście na emeryturę	3
11.	Kłęski spowodowane przez naturę lub człowieka	16
12.	Konflikt w rodzinie	52
13.	Kryzys suicydalny	1

12.	inne powody	70
Razem:		378

W 12 przypadkach dominującym problemem występowania trudności był alkohol. Jednakże w wielu przypadkach problem nadużywania alkoholu mimo że nie był dominujący to znacząco wpływał na występowanie trudności u osób zgłaszających się po wsparcie.

Pomoc w formie schronienia - pobyt w hostelu

Ośrodek Interwencji Kryzysowej udzielał pomocy w ramach interwencji kryzysowej w tym w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia udzielał schronienia w hostelu. OIK dysponuje 30 miejscami noclegowymi: 27 miejscami w ramach hostelu oraz 3 miejscami w mieszkaniach treningowych.

W okresie sprawozdawczym z pomocy w ramach schronienia skorzystało 65 osób w tym: 37 kobiet, 5 mężczyzn, 23 dzieci.

W związku z przemocą domową z tej formy pomocy skorzystały 22 osoby w tym :12 kobiet, 1 mężczyzna, 9 dzieci.

W związku z bezdomnością : 31 osób w tym: 19 kobiet, 1 mężczyzna i 11 dzieci.

W związku z innymi powodami: 12 osób w tym: 7 kobiet, 3 mężczyzn i 2 dzieci.

Dla w/w osób oprócz schronienia zapewniono:

- możliwość przygotowania posiłków w kuchni Ośrodka
- wsparcie psychologiczne
- wsparcie pedagogiczne
- wsparcie w ramach pracy socjalnej
- opiekunki OIK przeprowadziły 275 treningów czystości.

Zestawienie liczbowe osób w hostelu OIK na dzień 31 grudnia 2024 r.

		kobiety	mężczyźni	dzieci
Stan na dzień 31.12.2023 r.	Liczba osób - 6	3	1	4
I/2023– XII/2024r.	Przyjęto łącznie 57 osób	34	4	19
I/2023– XII/2024r.	Odeszło łącznie 52 osoby	32	5	17
Stan na dzień 31.12.2024 r.	Liczba osób- 11	5	0	6

Pomoc w ramach mieszkań treningowych

W okresie sprawozdawczym z pomocy w formie pobytu w mieszkaniach treningowych skorzystało 9 osób w tym :4 kobiety, 0 mężczyzn i 5 dzieci.

Mieszkanie treningowe jest formą pomocy przygotowującą osoby tam przebywające do prowadzenia samodzielnego życia lub wspomagającą te osoby w codziennym funkcjonowaniu. W mieszkaniu treningowym zapewniono usługi bytowe, podejmowano działania w kierunku rozwijania i utrwalania samodzielności, pełnienia ról społecznych. Działania te miały na celu umożliwienie prowadzenia samodzielnego funkcjonowania w środowisku. Ośrodek dysponuje trzema miejscami w dwóch mieszkaniach treningowych.

Zestawienie liczbowe osób w mieszkaniach chronionych treningowych OIK na dzień 31 grudnia 2024 r.

		kobiety	mężczyźni	dzieci
Stan na dzień 31.12.2023	Liczba osób - 5	2	0	3
I/2022– XII/2024r.	Przyjęto łącznie 4 osoby	2	0	2
I/2022– XII/2024r.	Odeszło łącznie 7 osób	3	0	4
Stan na dzień 31.12.2024 r.	Liczba osób – 2 osoby	1	0	1

Pomoc specjalistyczna w Ośrodku Interwencji Kryzysowej.

Pomoc psychologiczna

Zadaniem pomocy psychologicznej jest zapewnienie osobom w kryzysie wsparcia emocjonalnego i odzyskanie poczucia bezpieczeństwa a przede wszystkim przywrócenie równowagi psychicznej oraz umiejętności samodzielnego radzenia sobie w trudnych sytuacjach życiowych.

W okresie sprawozdawczym z pomocy psychologicznej skorzystało 295 osób, udzielono 995 konsultacji.

Psycholodzy podejmowali również działania interwencyjne, udzielali poradnictwa indywidualnego, rodzinnego. Pomoc udzielana była podczas osobistych spotkań w siedzibie Ośrodka, w razie potrzeby w miejscu zamieszkania jak również w w formie zdalnej (konsultacje telefoniczne, mailowe).

Pomoc pedagogiczna

Pomoc pedagogiczna skierowana jest do rodzin przeżywających trudności opiekuńczo-wychowawcze. Pomoc i wsparcie udzielane jest zarówno rodzicom jak i dzieciom i ma na celu poprawę relacji w rodzinie, przywrócenie skutecznej komunikacji, zwiększenie

kompetencji rodzicielskich a przez to wszystko poprawę sytuacji dziecka w rodzinie i przeciwdziałanie przemocy względem dzieci.

W okresie sprawozdawczym z pomocy pedagogicznej skorzystało 70 osób, udzielono 186 konsultacji.

Wsparcie socjalne

Pracownicy socjalni Ośrodka Interwencji Kryzysowej udzielali poradnictwa socjalnego w ramach konsultacji osobistych oraz telefonicznych. Podejmowali interwencje kryzysowe, informowali o dostępnej pomocy w ramach pracy Ośrodka, o pomocy ze strony MOPS oraz innych instytucji/organizacji wspierających osoby będące w trudnej sytuacji życiowej.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2024 r. udzielono 47 konsultacji socjalnych.

Ponadto stałym wsparciem w ramach pracy socjalnej byli objęci mieszkańcy hostelu i mieszkań treningowych.

Grupowe formy wsparcia i pomocy.

Psychoedukacja.

Pracownicy Ośrodka przeprowadzili warsztaty podnoszące kompetencje wychowawcze w ramach programu „**Akademia Rodzica**”. Odbyły się dwie edycje warsztatów:

I edycja w okresie IV-V 24 - 10 uczestników/9 ukończyło

II edycja w okresie X-XII 24 – 8 uczestników/6 ukończyło

Grupa wsparcia

- **Grupa dla osób doświadczających przemocy.** Grupa funkcjonuje od 2023r. Łącznie odbyło się 10 spotkań dla 6 osób:
 - w roku 2023 odbyło się 8 spotkań.
 - w roku 2024 odbyły się 2 spotkania.
- **Grupa dla osób w kryzysie.** Odbyło się 10 spotkań dla 8 osób.
- **Grupa wsparcia dla rodziców doświadczających trudności opiekuńczo-wychowawczych.** Odbyło się 7 spotkań dla 5 osób.

Szkolenia i warsztaty dla pracowników tyskich instytucji działających na rzecz rodziny

Pracownicy OIK w okresie sprawozdawczym przygotowali i przeprowadzili szkolenia i warsztaty dla pracowników tyskich instytucji działających na rzecz rodziny:

- warsztaty pn. „Bezpieczeństwo osobiste pracownika socjalnego w pracy” dla pracowników socjalnych Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach. Udział wzięło 46 osób.
- warsztaty dla nauczycieli przedszkoli i rodziców: „Wychowanie bez klapsa”. Odbyły się dwa spotkania dla 2 placówek, udział wzięło 16 nauczycieli i 7 rodziców.

- warsztaty dla pracowników przedszkoli i żłobków: „Symptomy krzywdzenia dzieci oraz działania interwencyjne”. Odbyły się trzy spotkania dla 5 placówek, udział wzięło 19 osób.

Upowszechnianie wiedzy na temat interwencji kryzysowej

Jednym z zadań Ośrodka Interwencji Kryzysowej jest upowszechnianie wiedzy na temat interwencji kryzysowej. W okresie sprawozdawczym :

- w lutym 2024r. Ośrodek włączył się w obchody „Tygodnia Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przepięstwem” .
- w ramach kampanii Dzieciństwo bez przemocy pracownicy Ośrodka przygotowali i przeprowadzili warsztaty dla pracowników przedszkoli i żłobków: „Symptomy krzywdzenia dzieci oraz działania interwencyjne”. Odbyły się trzy spotkania dla 5 placówek, udział wzięło 19 osób.
- w ramach kampanii 19 dni Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Tychach prowadził następujące działania:
 1. Zespół Szkół nr1 im G. Morcinka w Tychach.
Dwie prelekcje dla uczniów klas II w temacie "Interwencja kryzysowa. Wsparcie rówieśnicze". Spotkania odbyły się w dniu 13.11.2024r. na terenie szkoły. Liczba uczestników: ok. 200 osób.
 2. I liceum im. L. Kruczkowskiego w Tychach.
W dniu 20.11.2024r. na terenie szkoły, dla uczniów klas II odbyły się 2 debaty w temacie interwencji kryzysowej: co to jest interwencja kryzysowa, jak rozpoznać że ktoś przeżywa kryzys, jak pomóc rówieśnikowi, który przeżywa trudności, gdzie szukać pomocy itp. Liczba uczestników ok. 180 osób.
 3. Spotkania z tyskimi seniorami w formie wykładu z elementami warsztatów w tematyce przeciwdziałania przemocy oraz wsparcia w kryzysie. Prowadzący to psychologowie OIK. Odbyły się 3 spotkania:
 - *06.11.2024r. DDPS "Wrzos" w Tychach ul. Batorego 57 dla 25 seniorów
 - *20.11.2024r. DDPS "Wrzos" w Tychach ul. Edukacji 11 dla 22 seniorów
 - *21.11.2024r. Klub Seniora ul. Edukacji 11 dla 14 osób

Nieodpłatna pomoc prawna

W Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Tychach, od poniedziałku do piątku, 4 godziny dziennie funkcjonuje punkt nieodpłatnej pomocy prawnej. W roku sprawozdawczym wsparcia udzielano osobom z terenu miasta w tym korzystającym z pomocy OIK. Punkt funkcjonuje na podstawie porozumienia z Gminą Miasta Tychy

III. Dział Świadczeń Rodzinnych

Dział Świadczeń Rodzinnych i Alimentacyjnych zajmuje się realizacją poniższych ustaw tj.: ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2015 roku poz. 114 ze zm.), ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. Z 2015 roku poz. 859), ustawa z dnia 4 kwietnia o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów (Dz. U. z dnia 30.04.2014 poz. 567), ustawa z dnia 4 listopada 2016 r o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, ustawa z dnia 11 lutego 2016 r o pomocy państwa w wychowaniu dzieci (Dz. U. z dnia 2016 r poz.195 ze zm.), ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, ustawa z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu, ustawa z dnia 23 maja 2024 r. o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego i ciepła systemowego.

Funkcjonujący aktualnie system świadczeń rodzinnych został wprowadzony 1 maja 2004 r. i jest zadaniem zleconym gminie.

Świadczenia rodzinne są obowiązkowymi świadczeniami udzielanymi na roczne okresy zasiłkowe trwające od 1 listopada do 31 października następnego roku.

Rodzaje świadczeń

1. Zasiłek rodzinny oraz dodatki do zasiłku rodzinnego.

Zasiłek rodzinny przysługuje osobom do ukończenia 18 roku życia lub 24 roku życia, jeżeli kontynuuje naukę w szkole lub szkole wyższej i legitymuje się orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności. Zasiłek rodzinny przysługuje osobom, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 674,- zł. W przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności, zasiłek rodzinny przysługuje, jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę, nie przekracza kwoty 764 ,- zł.

Wysokość zasiłku rodzinnego wynosi miesięcznie:

95,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia;

124,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia

135,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia.

Kwota roczna wypłaconych zasiłków rodzinnych – **1.295.124,- zł**

Do zasiłku rodzinnego przysługują dodatki z określonych tytułów.

W 2024 roku wypłacono następujące ilości poszczególnych dodatków:

- **urodzenia dziecka** (1000 zł na dziecko, zgodnie z zapisami ustawy, jest to świadczenie jednorazowe); jednak dla mieszkańców gminy Tychy od 31 marca 2006 r. wynosi on 1500 zł (500 zł pokrywane ze środków własnych gminy, zgodnie z Uchwałą Rady Miasta Nr 0150/XLII/797/06 z dnia 26 stycznia 2006r. w sprawie podniesienia kwot dodatków do zasiłku rodzinnego) – dla 51 dzieci, kwota 31.849,- zł (oraz 13.757 - zł ze środków gminy).
- **opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego** dla 7 osób, kwota roczna 29.491,- zł. (świadczenie przysługuje w wysokości 400 ,- zł miesięcznie wypłacane przez 24 miesiące, obowiązuje kryterium dochodowe 674 zł na osobę w rodzinie, bezpośrednio przed uzyskaniem prawa do urlopu wychowawczego wnioskodawca musi pozostawać w stosunku pracy przez okres 6 miesięcy oraz posiadać zgodę pracodawcy na urlop wychowawczy).
- **samotnego wychowywania dziecka** dla **97** osób, kwota 229.805,- zł. (przysługuje w wysokości 170 ,- zł miesięcznie na dziecko nie więcej niż 340 zł na wszystkie dzieci, obowiązuje kryterium dochodowe 674,- zł na osobę w rodzinie).
- **wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej** dla 230 osób na kwotę 253.144,- zł. (dodatek przysługuje w wysokości 95,- zł miesięcznie na trzecie i na następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego, obowiązuje kryterium dochodowe 674,- zł na osobę w rodzinie).
- **kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego** dla 185 osób na kwotę 234.324,- zł. dodatek w wysokości 60 ,- zł do 5 roku życia i 80,- zł na dziecko powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia, obowiązuje kryterium dochodowe 764,- zł na osobę w rodzinie oraz posiadanie orzeczenia o niepełnosprawności dziecka).
- **rozpoczęcia roku szkolnego** dla 1.389 dzieci , na kwotę 71.377,-zł. (dodatek przysługuje raz w roku, w związku z rozpoczęciem roku szkolnego albo rocznego przygotowania przedszkolnego w wysokości 100,- zł, obowiązuje kryterium dochodowe 674,- zł na osobę w rodzinie).

- **podjęcia przez dziecko nauki poza miejscem zamieszkania** - na zamieszkanie dla 17 dzieci na kwotę 15.379,- zł. (dodatek wynosi 90,- zł na dziecko, jeżeli uczy się w szkole ponadgimnazjalnej lub szkole artystycznej w której realizowany jest obowiązek szkolny i obowiązek nauki, obowiązuje kryterium dochodowe 674,- zł na osobę w rodzinie).
- **świadczenie rodzicielskie** - przysługuje osobom które urodziły dziecko, a które nie otrzymują zasiłku macierzyńskiego (nie obowiązuje tu kryterium dochodowe). Dla 112 osób w wysokości 1000,- zł na kwotę 1.244.534,- zł.

Korzystanie z dodatków uzależnione jest od posiadania prawa do zasiłku rodzinnego. Ponadto, do każdego z dodatków wymagane jest spełnienie dodatkowych warunków związanych z tytułem (powodem) przyznania dodatku. Jednocześnie można pobierać kilka rodzajów dodatków.

2. Świadczenia opiekuńcze

- **Zasiłek pielęgnacyjny** - przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Przysługuje niepełnosprawnemu dziecku, osobie niepełnosprawnej w wieku powyżej 16 roku życia, jeżeli legitymuje się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności i osobie która ukończyła 75 lat, nie obowiązuje kryterium dochodowe. Zasiłek pielęgnacyjny przysługuje w wysokości 215,84,- zł miesięcznie.
 - kwota wypłaconych zasiłków pielęgnacyjnych 6.668.160,- zł dla 2.574osób
- **Świadczenie pielęgnacyjne** - przysługuje dla rodzica opiekującego się dzieckiem niepełnosprawnym, z tytułu rezygnacji z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej. Przy świadczeniu pielęgnacyjnym nie obowiązuje kryterium dochodowe, wymagane jest orzeczenie o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współudziału na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji, edukacji. Nie obowiązuje kryterium dochodowe. Wysokość świadczenia wynosiła w 2024 roku wynosiła 2.988,- zł.
 - kwota wypłaconych świadczeń pielęgnacyjnych 17.152.921,- zł dla 482 osób

- **Specjalny zasiłek opiekuńczy** - przysługuje osobom które rezygnują z zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej i ciąży na nich obowiązek alimentacyjny, w celu sprawowania stałej opieki nad osobą legitymującą się orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, albo orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczności stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz konieczności stałego współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Zasiłek przysługuje jeżeli łączny dochód rodziny sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekroczy kwoty 764 ,- zł.

- kwota wypłaconych specjalnych zasiłków opiekuńczych 59.960,- zł dla 6 osób

3. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka

Ustawą z dnia 12 października 2012 r. o zmianie ustawy o świadczeniach rodzinnych (Dz .U. z dnia 15 listopada 2012 r. poz. 1255) zostało wprowadzone kryterium dochodowe w wysokości 1.922,- zł do przyznania jednorazowej zapomogi z tytułu urodzeniem się dziecka w wysokości 1000 zł, popularnie nazywana „becikowym”, dla **121** dzieci, na kwotę 121.000,- zł.

4. Zasiłek dla opiekuna dla osób, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego

Ustawą z dnia 4 kwietnia 2013 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów, Dz. U 2014 r. poz. 567, został wprowadzony zasiłek dla opiekuna dla osób, które utraciły prawo do świadczenia pielęgnacyjnego z dniem 1 lipca 2013 r. w związku z wygaśnięciem z mocy prawa decyzji przyznającej prawo do świadczenia pielęgnacyjnego. Wysokość świadczenia wynosi 620,- zł i jest wypłacana na czas trwania orzeczenia o niepełnosprawności.

- kwota wypłaconych zasiłków dla opiekunów – 14.880,- zł dla 2 osób

5. Świadczenie wychowawcze

Przysługuje do ukończenia przez dziecko 18 roku życia w wysokości 800,- zł miesięcznie, nie obowiązuje kryterium dochodowe. Celem świadczenia wychowawczego jest częściowe pokrycie wydatków związanych z wychowaniem dziecka , w tym z opieką nad nim i zaspokojeniem jego potrzeb życia

- kwota wypłaconych świadczeń wychowawczych – 28.865,- zł dla 4 rodzin

6. Za życiem.

W dniu 4 listopada 2016 r. weszła w życie ustawa o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem”, jednorazowe świadczenie w wysokości 4.000,- zł, przysługuje, jeśli u dziecka zdiagnozowano ciężkie i nieodwracalne upośledzenie albo nieuleczalną chorobę zagrażającą jego życiu, które powstały w prenatalnym okresie rozwoju dziecka lub w czasie porodu.

Świadczenie jednorazowe – wypłacono 4 świadczenia na kwotę 16.000,- zł

7. Fundusz alimentacyjny.

W dniu 1 października 2008 r. weszła w życie ustawa z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. W myśl ustawy świadczenia z funduszu alimentacyjnego, przysługują na każde dziecko uprawnione do tego świadczenia, na podstawie tytułu wykonawczego, którego egzekucja jest bezskuteczna (całkowicie lub w części) może otrzymać świadczenie, jeżeli dochód na osobę w rodzinie nie przekroczy 900,- zł. W 2024 r. wypłacono z funduszu alimentacyjnego 4.411 świadczeń (średnio w miesiącu 368 świadczeń).

Dłużnicy alimentacyjni zobowiązani są do zwrotu organowi wypłacającemu świadczenia, należności z tego tytułu. Wobec dłużników alimentacyjnych prowadzone są działania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, celem wyegzekwowania należności. W 2024 r. łączna kwota wpłat do Funduszu Alimentacyjnego od komorników i dłużników, która wpłynęła na konto MOPS w Tychach wyniosła 2.096.346,- zł. Stan zadłużenia z tytułu wypłaconego funduszu alimentacyjnego na dzień 31.12.2024 r. wynosi 56.377.473,- zł, zaliczki alimentacyjnej 3.764.417,- zł. Do Krajowego Rejestru Długów Biura Informacji Gospodarczej S.A zostało wpisanych 1135 osób (w tym dłużnicy z zaliczki alimentacyjnej). W bazie danych funduszu alimentacyjnego jest zarejestrowanych 1123 dłużników alimentacyjnych.

8. Pomoc obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Realizacja ustawy w zakresie świadczeń rodzinnych.

Wypłacono 1.233 świadczeń na kwotę 786.632,- zł

9. Ustawa z dnia 15 grudnia 2022 r. o szczególnej ochronie niektórych paliw gazowych w 2023 r. w związku z sytuacją na rynku gazu.

Świadczenie jednorazowe – wypłacono 158 świadczeń na kwotę 51.693,- zł

10. Ustawa z dnia 23 maja z 2024 r. o bonie energetycznym oraz o zmianie niektórych ustaw w celu ograniczenia cen energii elektrycznej, gazu ziemnego, ciepła systemowego.

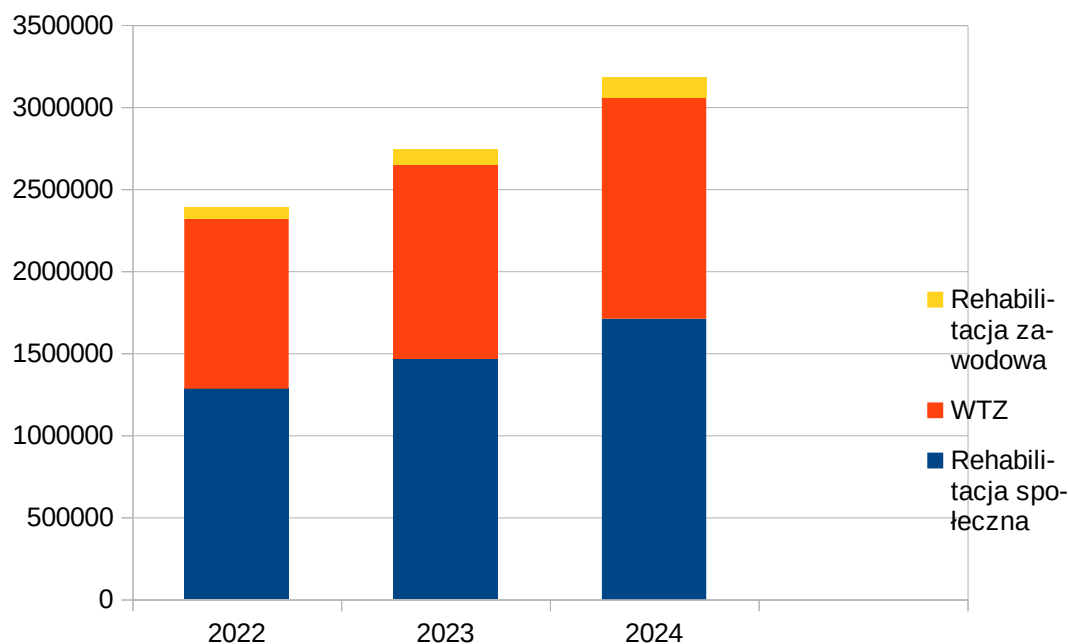
Świadczenie jednorazowe – wypłacono 2173 świadczenia na kwotę 795.656,- zł

IV. Rehabilitacja niepełnosprawnych.

Wykorzystanie środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych regulowane jest ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 roku „o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych”.

1. Wysokość środków finansowych otrzymanych na rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych w 2024 roku.

Realizacja zadań następuje na podstawie planu finansowego, przekazywanego corocznie przez Zarząd PFRON. Na podstawie otrzymanej informacji o wysokości środków, Rada Miasta Tychy w drodze uchwały, przydziela fundusze na poszczególne zadania. Za wykonanie zadań zgodnie z ww. uchwałą odpowiedzialny jest Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Tychach w zakresie rehabilitacji społecznej oraz Dyrektor Powiatowego Urzędu Pracy w Tychach w zakresie rehabilitacji zawodowej.

Rys. 1 Środki PFRON przeznaczone dla Miasta Tychy na rehabilitację społeczną i zawodową w latach 2022– 2024

Ogólna wysokość środków PFRON przeznaczonych dla powiatu była dzielona na rehabilitację:

zawodową – ok. 4% budżetu PFRON,

społeczną – ok. 96% budżetu PFRON (w tym również zobowiązania dot. WTZ).

2. Wykorzystanie środków funduszu w ramach rehabilitacji zawodowej.

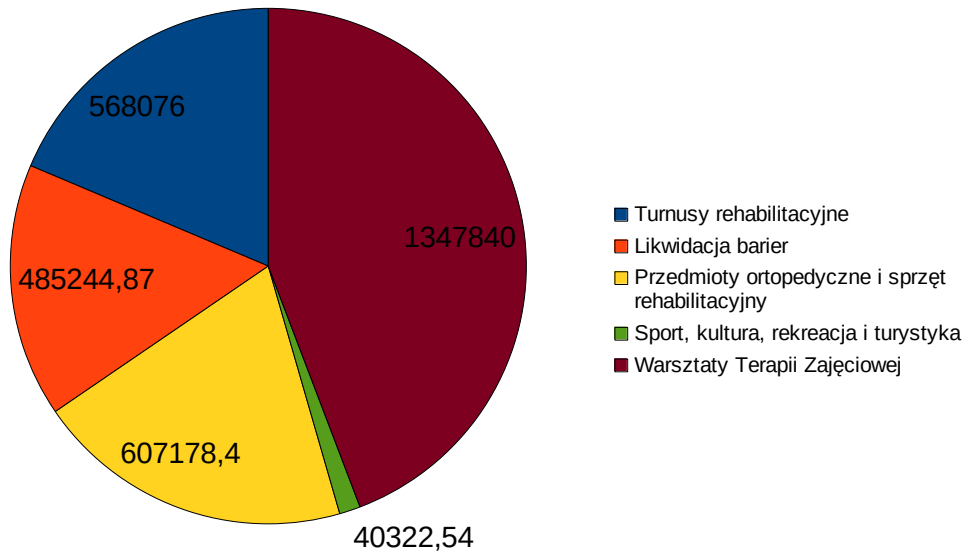
Zadania związane z rehabilitacją zawodową, są realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Tychach, natomiast MOPS w Tychach będąc dysponentem konta pełni tu rolę płatnika.

W 2024 roku PUP w Tychach wydatkował kwotę 47.590 zł. na jednorazowe dofinansowanie osobom niepełnosprawnym środków na rozpoczęcie działalności gospodarczej, rolniczej lub wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej (art.12a).

3. Wykorzystanie środków funduszu w ramach rehabilitacji społecznej.

W 2024 roku MOPS w Tychach wydatkował na zadania związane z rehabilitacją społeczną kwotę **3.048.661,81 zł.**

Rys.
2
Wyk
orzy
stani
e
środ
ków
PFR
ON
w

ramach rehabilitacji społecznej w 2024 roku.

W ramach rehabilitacji społecznej najwięcej środków przeznaczono na dofinansowanie działalności Warsztatów Terapii Zajęciowej.

1) Dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych.

Turnusy rehabilitacyjne to aktywna forma rehabilitacji połączona z elementami wypoczynku, mająca na celu poprawę sprawności, podnoszenie umiejętności społecznych oraz pobudzenie i rozwijanie zainteresowań osób niepełnosprawnych.

W roku 2024 w ramach tego programu o dofinansowanie ubiegały się **573** osoby wraz z opiekunami. Przyznano dofinansowanie **432** osobom, z czego wypłacono kwotę **568.076** zł dla **375** beneficjentów. Z tej formy pomocy skorzystało **35** dzieci i młodzieży wraz z opiekunami na sumę **101.575** zł oraz **213** dorosłych wraz z opiekunami na sumę **466.501** zł.

W roku 2024 na turnusy rehabilitacyjne wydano o **47.826,7** zł więcej niż w roku 2023.

2) Dofinansowanie likwidacji barier funkcjonalnych (architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych) na wnioski indywidualnych osób niepełnosprawnych.

Likwidacja barier architektonicznych w miejscu zamieszkania osoby niepełnosprawnej to wszelkie prace adaptacyjne, budowlane i instalacyjne mające na celu dostosowanie mieszkania dla indywidualnych potrzeb osoby niepełnosprawnej, np. zamiana wanny na prysznic, wybudowanie podjazdu itp. Natomiast likwidacja barier w komunikowaniu się

i technicznych polega na pomocy w zakupie wszelkich przedmiotów i urządzeń technicznych, które wpływają na samodzielne funkcjonowanie osób niepełnosprawnych w najbliższym otoczeniu i w społeczeństwie np. sprzętu z interfejsem dźwiękowym, łóżek rehabilitacyjnych, schodolazów czy specjalistycznych przyrządów optycznych.

W okresie od I do XII 2024r. wypłacono dofinansowanie w wysokości **485.244,87** zł dla **49** osób (w tym **33.889,30** zł dla **4** dzieci niepełnosprawnych). Z ogólnej liczby zrealizowano: **16** wniosków z zakresu likwidacji barier architektonicznych na kwotę **301.818,47** zł, **31** wniosków z zakresu likwidacji barier technicznych na kwotę **176.328,10** zł, a na likwidację barier w komunikowaniu się **2** wnioski na kwotę **7.098,30** zł. Standardowe dofinansowanie w przypadku barier architektonicznych oraz technicznych wynosiło do 90% wartości inwestycji.

3) Dofinansowanie zaopatrzenia osób niepełnosprawnych w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze i sprzęt rehabilitacyjny.

Dofinansowanie zaopatrzenia osób niepełnosprawnych w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze jest to program, w ramach, którego osoby niepełnosprawne mogą uzyskać dotację do przedmiotów ortopedycznych i środków pomocniczych ujętych w wykazie Ministra Zdrowia, na które przyznane jest dofinansowanie z Narodowego Funduszu Zdrowia (np. aparaty słuchowe, wózki inwalidzkie, obuwie ortopedyczne).

W 2024 r. wypłacono dofinansowanie w łącznej kwocie **607.178,40** zł dla **351** osób niepełnosprawnych (w tym dla **38** dzieci na kwotę **120.395,85** zł), co daje średnio **1.729,85** zł na osobę.

Dodatkowo w ramach tych samych środków realizowany jest program dofinansowania do zaopatrzenia osób niepełnosprawnych w sprzęt rehabilitacyjny. Jest to sprzęt niezbędny do prowadzenia zajęć rehabilitacyjnych, mający za zadanie osiągnięcie przy aktywnym uczestnictwie osoby niepełnosprawnej możliwie najwyższego poziomu jej funkcjonowania. Nie może to być sprzęt leczniczy. W roku sprawozdawczym 2024 program ten nie został uruchomiony.

4) Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.

Zadanie to obejmuje dofinansowanie na wniosek osób prawnych i jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej, działających od minimum 2 lat na rzecz osób niepełnosprawnych, organizacji imprez o charakterze sportowym, kulturalnym, rekreacyjnym lub turystycznym. Na podstawie zawartych umów w 2024 roku dofinansowano 5 imprez, na które wypłacono kwotę **40.322,54** zł. Łącznie we wszystkich dofinansowanych imprezach

uczestniczyło **159** osób niepełnosprawnych wraz z niezbędnymi opiekunami. Średni koszt jednej imprezy wyniósł **8.064,50** zł.

5) Dofinansowanie kosztów działalności warsztatów terapii zajęciowej.

Warsztaty służą ogólnemu usprawnieniu, rozwijaniu umiejętności wykonywania czynności życia codziennego oraz wyrobieniu zaradności osobistej, a także przygotowują do życia w środowisku społecznym.

W Tychach funkcjonuje jeden Warsztat Terapii Zajęciowej, w którym dofinansowaniem objętych jest **40** uczestników. W 2024 r. ogólny koszt funkcjonowania warsztatu wyniósł **1.497.600,00** zł, w tym zgodnie z obowiązującymi przepisami 90% (tj. **1.347.840,00** zł) zostało pokryte ze środków PFRON. Pozostałe koszty pokrywały powiaty, których mieszkańcy są uczestnikami WTZ.

4. Pilotażowy program „Aktywny Samorząd”.

W dniu 1 lutego 2011 roku Pełnomocnik Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych oraz Prezes Zarządu Związków Powiatów Polskich podpisali Porozumienie dotyczące współpracy w zakresie wspólnych działań samorządów powiatowych na rzecz realizacji karty praw osób niepełnosprawnych i ich integracji społecznej. Współpraca między stronami Porozumienia ma na celu wzmocnienie i usprawnienie współpracy z samorządami powiatowymi oraz wsparcie samorządów w podejmowanych przez nie działaniach na rzecz integracji osób niepełnosprawnych w społeczności lokalnej, w jak najszerszym zakresie.

Program "**Aktywny samorząd**" jest ważnym krokiem w kierunku wydajniejszego modelu polityki społecznej wobec osób niepełnosprawnych. Działania przewidziane w programie uzupełnią plany ujęte w powiatowych strategiach rozwiązywania problemów społecznych i programach działań na rzecz osób niepełnosprawnych, umożliwią samorządom aktywniejsze włączenie się w działania na rzecz inkluzji społecznej osób niepełnosprawnych.

Dnia 22 czerwca 2012 roku na mocy Porozumienia z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Miasto Tychy podjęło się realizacji pilotażowego programu „Aktywny Samorząd”.

Formy wsparcia przewidziane w programie adresowane były do uprawnionych osób fizycznych. Dotyczyły likwidacji barier ograniczających społeczne i zawodowe funkcjonowanie osób niepełnosprawnych, przede wszystkim preferowani byli studenci i uczniowie szkół ponadgimnazjalnych, a także niepełnosprawni aktywni zawodowo i posiadający znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności.

Moduł I - likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową.

W ramach uruchomionych przez PFRON obszarów wsparcia w 2024 roku, łącznie w module I złożono **46** wniosków. Zawarto **21** umów i wypłacono środki **17** osobom. Wśród obszarów wsparcia, które zostały uruchomione w powyższym zakresie znalazło się dofinansowanie do pomocy w zakupie sprzętu elektronicznego lub elementów jego oraz oprogramowania (obszar B1). W tym obszarze o dofinansowanie ubiegały się **22** osoby, jednak ostatecznie dofinansowaniem zostało objętych **10** osób na łączną kwotę **55. 218,08** zł. Program ten cieszył się największym zainteresowaniem. Osoby z dysfunkcją narządu słuchu mogły ubiegać się o dofinansowanie do zakupu sprzętu elektronicznego, jego elementów i oprogramowania w obszarze B4. Wniosek złożyła **1** osoba i uzyskała pomoc w łącznej kwocie **4.000** zł. W 2024 roku uruchomiono także obszar, w którym można było ubiegać się o pomoc w zakupie wózka elektrycznego (obszar C1). Wnioski złożyło **7** osób. Z tej formy pomocy skorzystały **4** osoby na kwotę **85.400** zł. Uzyskać pomoc w zakresie dofinansowania do skutera elektrycznego lub oprzyrządowania elektrycznego wózka (obszar C5) chciały **2** osoby i po weryfikacji formalnej i merytorycznej otrzymały dofinansowanie w wysokości **15.630** zł. Do pomocy w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (obszar D) złożyły wnioski **3** osoby i otrzymały dofinansowanie w łącznej kwocie **8.186,93** zł. W 2024 roku na (obszar C3) programu (dofinansowanie do zakupu nowoczesnej protezy kończyny). wnioski złożyły **4** osoby, a dofinansowanie otrzymały **3** w łącznej kwocie **45.600** zł. Dwie osoby starały się o dofinansowanie sprawności technicznej skutera lub wózka inwalidzkiego (obszar C2). Przyznano pomoc 2 osobom w wysokości **2.900** zł. Obszar uruchomiony w 2024 r. to również pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (obszar A2). Pomoc chciała uzyskać **1** osoba, której przyznano dofinansowanie na kwotę **2.310** zł. Obszarem, który był uruchomiony w 2024 roku, było szkolenie komputerowe do obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania (obszar B2). O taką pomoc zawnioskowała jedna osoba, ale ostatecznie wniosek został wycofany. W 2024 roku można było się starać również o dodatek na opłaty za energię elektryczną. Wpłynęło **30** wniosków, z czego **27** rozpatrzono pozytywnie i przyznano kwotę dofinansowania w wysokości **10.700** zł. Trzy wnioski zostały odrzucone.

Moduł II- Pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym.

W roku 2024 w zakresie pomocy uzyskania wykształcenia na poziomie wyższym złożono **48** wniosków na łączną kwotę **229.928,40 zł**. Dofinansowaniem zostało objętych **20** osób, którym przyznano łączną kwotę **81.723,20 zł**.

Dodatkowo w ramach budżetu za 2023 r. dotyczącego **Programu Aktywny Samorząd** zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa w roku 2024 została wypłacona kwota **53.149 zł** w **Module II** i kwota **81.195,49 zł** w **Module I**.

Ogółem w roku 2024 na realizację programu przekazano środki PFRON w wysokości **177.000 zł** (ostateczny termin rozliczenia upłyne 15 kwietnia). Reasumując z dofinansowania skorzystało **31** osób niepełnosprawnych.

Dokonując całościowej analizy realizacji programu „**Aktywny samorząd**” możemy stwierdzić, iż cieszył się on dużą popularnością wśród mieszkańców miasta Tychy. Szczególnie aktywną grupą byli studenci, którzy mieli możliwość otrzymania pomocy w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym, a także osoby z dysfunkcją narządu ruchu i wzroku, które uzyskały pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania.

Mając na uwadze sygnalizowane trudności i oczekiwania środowiska osób niepełnosprawnych w dalszym ciągu prowadzony jest dialog z Państwowym Funduszem Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w celu wypracowania podczas następnych edycji programu optymalnych warunków współpracy z korzyścią dla osób niepełnosprawnych.

V. Programy współfinansowanie ze środków zewnętrznych

Jednym z zadań realizowanych na rzecz rodziny, jest ochrona i wsparcie osób doznających przemocy domowej. Jednakże oddziaływanie wyłącznie na osoby doznające przemocy z pominięciem oddziaływań skierowanych do osób stosujących przemoc domową jest działaniem niepełnym. Dlatego też tak ważne jest wdrażanie i realizacja programów dla tej grupy osób.

Celem ww. programów jest przede wszystkim:

- powstrzymanie osoby stosującej przemoc domową przed dalszym stosowaniem przemocy,

- rozwijanie umiejętności samokontroli i współżycia w rodzinie jak również kształtowanie umiejętności w zakresie wychowywania dzieci bez używania przemocy,
- uznanie przez osobę stosującą przemoc domową swojej odpowiedzialności za stosowanie przemocy,
- zdobycie i poszerzenie wiedzy na temat mechanizmów powstawania przemocy domowej,
- zdobycie umiejętności komunikowania się i rozwiązywania konfliktów w rodzinie bez przemocy,
- uzyskanie informacji o możliwościach podejmowania działań terapeutycznych.

Program korekcyjno- edukacyjny dla osób stosujących przemoc domową

Program obejmuje łącznie 60 godzin. Spotkania w ramach programu odbywały się głównie w formule grupowej.

W roku sprawozdawczym odbyły się dwie edycje ww. programu, łącznie do obu edycji przystąpiło 23 osoby, ukończyło 15 osób.

- I edycja – 27.03.2024- 19.06.2024- przystąpiło do programu 13 osób (podpisały kontrakt dot. udziału), ukończyło 7 osób.
- II edycja- 02.10.2024- 07.12.2024- przystąpiło do programu 10 osób (podpisały kontrakt dot. udziału), ukończyło 8 osób.

Program psychologiczno- terapeutyczny dla osób stosujących przemoc domową

Program obejmuje łącznie 30 godzin. Spotkania w ramach programu odbywały się w formule mieszanej. Miały miejsce spotkania grupowe jak też indywidualne konsultacje uczestników z psychologiem.

W roku sprawozdawczym odbyła się jedna edycja ww. programu

- w okresie od 02.09.2024- 31.10.2024 r. - przystąpiło do programu 6 osób (podpisały kontrakt dot. udziału) , ukończyło 5 osób.

Program „Opieka wytchnieniowa – edycja 2024 dla członków rodzin lub opiekunów osób z niepełnosprawnością – mieszkańców Miasta Tychy”

Od marca 2024r. do grudnia 2024r. realizowany był Program “Opieka Wytchnieniowa”- edycja 2024 finansowany z Funduszu Solidarnościowego przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tychach w formie świadczenia usługi opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego, w miejscu zamieszkania osoby z niepełnosprawnością oraz w ramach pobytu całodobowego. Na realizację usługi opieki wytchnieniowej w ramach pobytu dziennego przekazane zostało z Funduszu Solidarnościowego **155 925,00 zł** na obsługę programu przekazane zostało **3118,50 zł**. Opieką w ramach pobytu dziennego objęte zostały łącznie 23 osoby, w tym 4 dzieci. Ilość wypracowanych godzin usług opieki wytchnieniowej wyniosła **3118,5** godz., a łączny koszt z obsługą programu wyniósł **159 043,50 zł**.

Drugą formą realizowanego programu było świadczenie usługi opieki wytchnieniowej w ramach pobytu całodobowego w placówce zapewniającej całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, wpisaną do rejestru właściwego wojewody. Na realizację usługi opieki wytchnieniowej w ramach pobytu całodobowego przekazane zostało z Funduszu Solidarnościowego **33 600,00 zł**, na obsługę programu przekazane zostało **672,00 zł**.

Opieką w ramach pobytu całodobowego objętych zostało 6 osób, liczba dób usług opieki wytchnieniowej w formie pobytu całodobowego wyniosła 84, a łączny koszt wyniósł 34 272,00 zł.

Program „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla jednostek samorządu terytorialnego – edycja 2024

Od marca 2024r. do grudnia 2024r. realizowany był resortowy Program Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w ramach Funduszu Solidarnościowego „Asystent osobisty osoby z niepełnosprawnością” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego - edycja 2024. Program był realizowany przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Tychach.

Na realizację w/w Programu zostało przekazane z Funduszu Solidarnościowego **824 721,00 zł** - z czego na realizację programu 808 550,00 zł, a na jego obsługę 16 171,00 zł. Opieką asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnością objęto łącznie 40 osób w tym 3 dzieci. Usługę asystencji osobistej świadczyło 46 asystentów, ogólna liczba wykonanych godzin usług asystenta wyniosła 16.141 godzin.

Usługi sąsiedzkie

Usługi sąsiedzkie obejmują pomoc w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych, podstawową opiekę higieniczno-pielęgnacyjną, przez którą należy rozumieć formy wsparcia niewymagające specjalistycznej wiedzy i kompetencji oraz, w miarę potrzeb i możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. MOPS w Tychach w roku 2024 nadzorował merytorycznie przyznawania pomocy oraz zatrudniał sąsiadów w oparciu o umowę cywilnoprawną.

Środki na realizację usługi zostały pozyskane z Programu "Korpus Wsparcia Seniorów" (80%) i były wydatkowane zgodnie z umową nr PSV.3113.25.33.2024 zawartej pomiędzy Prezydentem Miasta Tychy a Wojewodą Śląskim.

Środki pochodzące z dotacji z "Korpusu Wsparcia Seniorów"	96 800 zł
Środki własne Miasta Tychy- wkład własny	24 200 zł
Łączne wykonanie usług sąsiedzkich wyniosło	121 000 zł

Z usług sąsiedzkich od lipca do grudnia skorzystało 12 osób. Wszystkie przyznane godziny zostały wykorzystane. Pełny koszt jednej godziny wynosił 34 zł.

Usługi sąsiedzkie zostały przyznane na podstawie wywiadu środowiskowego, po ustaleniu dochodów podopiecznego, określana jest procentowa odpłatność wg Uchwały Rady Miasta Tychy z dnia 25.03.2010r. Nr 0150/XLI/948/2010 w sprawie szczegółowych warunków przyznawania i odpłatności za usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze. MOPS w Tychach zwolnił całkowicie z ponoszenia odpłatności wszystkie osoby korzystające z usług sąsiedzkich, ze względu na szczególne potrzeby i uwzględniając sytuację materialną tych osób.

VI. Budżet Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej za 2024 r.

Zadania własne Powiatu

rozdział	Nazwa rozdziału	Plan 2024	Wykonanie 2024	Środki Gminy	Środki z Dotacji	Dotacja do zwrotu
85510	Placówki opiekuńczo – wychowawcze	1 888 000	1 847 419,30	1 847 419,30	0,00	0,00
85508	Rodziny zastępcze	4 819 426	4 491 032,96	4 491 032,96	0,00	0,00
85508	Rodziny zastępcze – dodatki motywacyjne	35 901	27 564,00	0,00	27 564,00	159,57
85311	WTZ	14 976	10 951,20	10 951,20	0,00	0,00
85218	Dział Pieczy Zastępczej	1 004 913	987 277,19	987 277,19	0,00	0,00
85218	Dział Pieczy Zastępczej -dotacja dodatek dla pracownika socjalnego	3 766	3 712,00	0,00	3 712,00	54,00
85218	Dział Pieczy Zastępczej – dodatki motywacyjne	57 294,60	51 643,41	0,00	51 643,41	5 651,19
85218	PFRON 2,5 %	76 150	73 714,98	73 714,98	0,00	0,00
85218	Aktywny Samorząd – obsługa 5 %	15 806	15 733,13	15 733,13	0,00	0,00
85220	Ośrodek Interwencji Kryzysowej	1 269 758	1 256 522,67	1 256 522,67	0,00	0,00
85220	Ośrodek Interwencji Kryzysowej – dotacja dodatek dla pracownika socjalnego	6 411	6 410,66	0,00	6 410,66	0,34
85220	Ośrodek Interwencji Kryzysowej – dodatki motywacyjne	71 439	65 486,98	0,00	65 486,98	5 952,02
85220	Mieszkania treningowe i wspomagane	142 730	133 739,55	133 739,55	0,00	0,00
	Ogółem zadania własne powiatu	9 406 571	8 971 208,03	8 816 390,98	154 817,05	11 817,12

Zadania zlecone powiatowi

rozdział	Nazwa rozdziału	Plan 2024	Wykonanie 2024	Środki Gminy	Środki z Dotacji	Dotacja do zwrotu
85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	30 672	26 450,00	0,00	26 450,00	4 222,00
85231	Pomoc dla cudzoziemców	49 118	49 118,00	0,00	49 118,00	0,00

Ogółem zadania zlecone powiatowi	79 790	75 568,00	0,00	75 568,00	4 222,00
---	---------------	------------------	-------------	------------------	-----------------

Zadania powierzone powiatowi

rozdział	Nazwa rozdziału	Plan 2024	Wykonanie 2024	Środki Gminy	Środki z Dotacji	Dotacja do zwrotu
85324	PFRON	1 753 704	1 748 411,80	0,00	1 748 411,80	5 292,20
85324	Warsztaty Terapii Zajęciowej w ramach PFRON	1 347 840	1 347 840,00	0,00	1 347 840,00	0,00
85324	Otrzymane środki na obsługę PFRON 2,5 % - odprowadzenie do MOPS	77 539	77 356,79	0,00	77 356,79	182,21
81511	Aktywny Samorząd	481 411,87	248 775,85	0,00	248 775,85	232 636,02
	Ogółem zadania powierzone powiatowi	3 660 494,87	3 422 384,44	0,00	3 422 384,44	238 110,43

Zadania zlecone gminie

rozdział	Nazwa rozdziału	Plan 2024	Wykonanie 2024	Środki Gminy	Środki z Dotacji	Dotacja do zwrotu
85195	Pozostała działalność	35 816	34 122,00	0,00	34 122,00	1 694,00
85215	Dotatki mieszkaniowe – bon energetyczny	1 390 088	819 513,95	0,00	819 513,95	570 574,05
85502	Świadczenia wychowawcze	30 865,27	30 865,27	0,00	30 865,27	0,00
85502	Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny – dotacja	39 421 203	38 447 601,85	0,00	38 447 601,85	372 805,70
85502	Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny – GD	695 248	499 099,04	499 099,04	0,00	0,00
85513	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	594 834	569 546,79	0,00	569 546,79	15 287,21
85219	Wynagrodzenie za sprawowanie opieki przyznane przez sąd	61 693,50	61 184,86	0,00	61 184,86	508,64
85228	Specjalistyczne usługi opiekuńcze	495 375	487 076,80	0,00	487 076,80	8 298,20
85295	Wynagrodzenie kuratora- GD	13 600	12 600,00	12 600,00	0,00	0,00
85295	Pozostała działalność – licencje	8 400	8 400,00	0,00	8 400,00	0,00
85295	Dodatek ostonowy	548 860,80	548 860,80	0,00	548 860,80	0,00

OGÓŁEM zadania zlecone gminie 43 295 983,15 41 518 871,36 511 699,04 41 007 172,32 969 167,80

Zadania własne Gminy

rozdział	Nazwa rozdziału	Plan 2024	Wykonanie 2024	Środki Gminy	Środki z Dotacji	Dotacja do zwrotu
85154	Przeciwdziałanie alkoholizmowi – Świetlica ul. Katowicka	180 158	178 039,03	178 039,03	0,00	0,00
85504	Specjalistyczna Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Wsparcia Dziennego BAZA	547 938	545 733,12	545 733,12	0,00	0,00
85504	Specjalistyczna Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza Wsparcia Dziennego BAZA – dodatki motywacyjne	43 081,20	40 440,21	0,00	40 440,21	323,67
85202	Domy pomocy społecznej	7 448 840	7 428 815,48	7 428 815,48	0,00	0,00
85203	Noclegownia Miejska	1 601 563	1 534 873,80	1 534 873,80	0,00	0,00
85203	Noclegownia Miejska -dodatek motywacyjny	71 925	70 887,87	0,00	70 887,87	1 037,13
85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie – Zespół interdyscyplinarny	6 000	6 000,00	0,00	6 000,00	0,00
85504	Wspieranie rodziny- Asystent	267 450	207 882,98	207 882,98	0,00	0,00
85504	Wspieranie rodziny- Asystent – dodatki motywacyjne	21 811	13 732,59	0,00	13 732,59	0,00
85502	Świadczenia rodzinne – becikowe	22 000	13 757,40	13 757,40	0,00	0,00
85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	242 200	233 437,95	0,00	233 437,95	8 762,05
85214	Zasiłki i pomoc w naturze	1 176 836	1 140 426,81	1 140 426,81	0,00	0,00
85214	<i>Pogrzeby</i>	<i>50 000</i>	<i>28 160,20</i>	<i>28 160,20</i>	<i>0,00</i>	<i>0,00</i>
85214	Zasiłki okresowe- dotacja	732 885	699 995,10	0,00	699 995,10	32 889,90
85216	Zasiłek stały	2 983 084	2 959 402,73	0,00	2 959 402,73	23 681,27
85219	M O P S	11 532 761	11 289 856,18	11 289 856,18	0,00	0,00
85219	M O P S - dotacja	1 344 305	1 344 305,00	0,00	1 344 305,00	0,00
85219	MOPS – dotacja dodatek dla pracownika	74 875	74 875,00	0,00	74 875,00	0,00

socjalnego

85219	M O P S – dodatki motywacyjne	747 943	654 711,40	0,00	654 711,40	93 231,98
85228	Usługi opiekuńcze – Korpus Wsparcia Seniorów	96 800	96 800,00	0,00	96 800,00	0,00
85228	Usługi opiekuńcze – Korpus Wsparcia Seniorów – środki z gminy	24 200	24 200,00	24 200,00	0,00	0,00
85228	Usługi opiekuńcze	2 815 118	2 691 401,15	2 691 401,15	0,00	0,00
85228	Usługi opiekuńcze – usługi sąsiedzkie	28 850	16 588,77	16 588,77	0,00	0,00
85230	Pomoc państwa w zakresie dożywiania – środki z gminy	840 000	789 695,51	789 695,51	0,00	0,00
85230	Pomoc państwa w zakresie dożywiania – dotacja	1 211 928	1 184 543,27	0,00	1 184 543,27	27 384,73
85295	Prace Społeczno - Użyteczne	44 160	37 659,90	37 659,90	0,00	0,00
85295	Pomoc żywnościowa dla mieszkańców Tychów	33 900	11 218,48	11 218,48	0,00	0,00
85295	Pozostała działalność CUS	396 242	392 540,24	392 540,24	0,00	0,00
OGÓŁEM zadania własne gminy		34 586 853,37	33 709 980,17	26 330 849,05	7 379 131,12	187 310,73

Zadania własne gminy Fundusz Pracy

rozdział	Nazwa rozdziału	Plan 2024	Wykonanie 2024	Środki Gminy	Środki z Dotacji	Dotacja do zwrotu
85504	Wspieranie rodziny- Asystent – Środki z Funduszu Pracy	68 376	66 060,44	0,00	66 060,44	0,00
85508	Rodziny zastępcze zawodowe – Środki z Funduszu Pracy – dodatki motywacyjne	35 403	31 401,72	0,00	31 401,72	0,00
85508	Rodziny zastępcze zawodowe – Środki z Funduszu Pracy	62 760	62 760,00	0,00	62 760,00	0,00
OGÓŁEM zadania własne gminy		166 538,63	160 222,16	0,00	160 222,16	0,00

Zadania zlecone gminie UKRAINA

rozdział	Nazwa rozdziału	Plan 2024	Wykonanie 2024	Środki Gminy	Środki z Dotacji	Dotacja do zwrotu
----------	-----------------	-----------	----------------	--------------	------------------	-------------------

	UKRAINA- Fundusz Pomocy Ukrainie	1 245 504	1 098 564,06	0,00	1 098 564,06	33 071,94
85395	Pozostała działalność – Fundusz Pomocy Przeciwdziałanie COVID 19	87 924	55 786,68	0,00	55 786,68	0,01
	OGÓŁEM zadania zlecone gminie	1 333 428	1 154 350,74	0,00	1 154 350,74	33 071,95

Zestawienie wg zadań

rozdział	Nazwa rozdziału	Plan 2024	Wykonanie 2024	Środki Gminy	Środki z Dotacji	Dotacja do zwrotu
	zadania własne powiatu	9 406 570,60	8 971 208,03	8 816 390,98	154 817,05	11 817,12
	zadania zlecone gminie	43 295 983	41 518 871,36	511 699,04	41 007 172,32	969 167,80
	zadania zlecone gminie środki z Funduszu Pomocy	1 245 504	1 098 564,06	0,00	1 098 564,06	33 071,94
	zadania zlecone gminie środki z Fundusz Pomocy Przeciwdziałanie COVID 19	87 924	55 786,68	0,00	55 786,68	0,01
	zadanie własne gminy – Środki z Funduszu Pracy	166 538,63	160 222,16	0,00	160 222,16	0,00
	zadania zlecone powiatowi	79 790	75 568,00	0,00	75 568,00	4 222,00
	zadania własne gminy	34 586 853,37	33 709 980,17	26 330 849,05	7 379 131,12	187 310,73
	OGÓŁEM zadania MOPS	88 869 163,75	85 590 200,46	35 658 939,07	49 931 261,39	1 205 589,60
	OGÓŁEM zadania PFRON	3 179 083	3 173 608,59	0,00	3 173 608,59	5 474,41
	OGÓŁEM zadanie Aktywny Samorząd	481 411,87	248 775,85	0,00	248 775,85	232 636,02
	RAZEM	92 529 658,62	89 012 584,90	35 658 939,07	53 353 645,83	1 443 700,03